

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:	za Nemčijo:
celo leto skupaj naprej . . . K 30.—	celo leto naprej . . . K 34.—
pol leta 15.—	za Ameriko in vse druge dežele:
četrt leta 7-50	celo leto naprej K 40.—
na mesec 2-50	

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znakna. Upravništvo (spodaj, dvorišče levo). Knafljeva ulica št. 5, telefon št. 85.

Ishaja vsak dan zvečer izveniš nedelje in praznike.

Inserati se računajo po porabljenem prostoru in sicer: 1 mm visok, ter 63 mm širok prostor: enkrat po 8 vin., dvakrat po 7 vin., trikrat po 6 v. Poslano (enak prostor) 16 vin., parte in zahvale (enak prostor) 10 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru.

Na pismena naročila brez istodobne vpslatve naročnine se ne ozira.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

Upravništva naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati t. t. d., to je administrativne stvari.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani

dostavljen na dom ali če se hoši ponj:

celo leto naprej K 28.—	četrt leta 7.—
pol leta 14.—	na mesec 2-30

Posamezna številka velja 12 vinarjev.

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knafljeva ulica št. 5 (v pritličju levo), telefon št. 34.

Skupna narodna eksekutiva.

Politična javnost v državi se pripravlja na velepomembno in v marsikaterem oziru odločilno jesensko razdobje. Vlada sestavlja definitivni kabinet, da bi trdnješe in do slednejše mogla izvrševati svoje politične namere, stranke pa zbirajo in pregledujejo svoje vrste, pripravljajo nove taktične načrte. Nihče ne dvomi, da se prične na jesen nov boj za preureditev države. Slovenske delegacije se zavedajo, da so nasprotniki silno pridno pri delu in da bodo nagrmadili cele gore težkoč, nastavili celo verige pasti, v katere se naj vjame politika narodne svobode.

Zato vidimo povsodi, kako iščejo parlamentarne delegacije neposrednega stika in zaslonbe v najširših narodnih krogih. Čehi imajo že davno svoj Narodni odbor, ki jim je najvišja narodno-politična inštanca, Poljaki sklicujejo v važnih trenutkih svoje državne in deželne poslance in hodijo zborovat v Krakov, pred oči vsega svojega naroda. Mi Jugoslovani smo si ustvarili na Dunaju krasno enotno parlamentarno organizacijo, toda naprej nismo šli. Dosegli smo skupnost tam, kjer je bila v prvem hipu najbolj potrebna, dali pa še nismo izraza narodovi jedinstveni složni volji doma.

V naši javnosti se je že ponovno pojavil predlog, da je skrajni čas, da si ustanovimo skupno narodno organizacijo, nekako najvišjo vsenarodno inštanco, ki bi tvorila trdno podlago za našo deklaracijsko politiko in bila zajedno močna rezonanca narodne volje. V resnem velikem času, ko gre za vso našo bodočnost, je odgovornost našega drž.-zbornskega zastopništva tako ogromna, da mora biti moralna razbremenitev jugoslovanskega kluba ena najbližnjih naših nalog. Treba pa je istočasno ustvariti organizacijo, ki bo našim poslancom pri vseh njihovih akcijah v podporo, ki bo prevzela vsaj del onega podrobnega dela, ki ga je treba opraviti, da se more politika naše delegacije vedno opirati na zanesljive informacije, graditi z že pripravljenim gradivom, stopati v neposreden in neoviran stik z javnim mnenjem. Treba je konečno skupnega organa, ki bo vedno držal v skladu narodno politiko naših strank.

Načelo, da je treba ustanoviti tak Narodni odbor, je priznано od vseh strank, o principu so si vsi krogi naše javnosti danes popolnoma edini.

Razrešiti je le še vprašanje praktične izvedbe. Najidealnejše bi bilo pač, da si Jugoslovani v monarhiji ustanovimo na mah skupen Narodni odbor, v katerem bi bile zastopane ne le cislajtanske dežele, temveč tudi Hrvatska in Bosna. Vendar ni prezreti, da so razmere v sestrskih deželah onkraj Sotle premalo ustajljene. Tu pri nas je vse dozorelo, izrečena je že takorekoč zadnja beseda in kakor je Jugoslovanski klub s svojo deklaracijo dal celokupni naši politiki prvi odločilno pobudo, tako bo najbolj praktično, da se zopet pri nas ustvari jedro bodoče skupne narodne eksekutive za vse naše pokrajine.

Tudi tu je naša dunajska delegacija poklicana povzeti inicijativo. Ona je do danes edina predstavljateljica naše narodne složnosti, njej gre torej prva beseda pri skupnem narodnem delu. Toda v njej niso zbrani vsi politični mandatarji našega naroda. Poleg državnih poslancev so k političnemu aktivnemu delu poklicani tudi deželni poslanci. Te je treba v prvi vrsti pritegniti k sodelovanju in soddgovornosti, na njihove rame je treba naložiti del ogromnega političnega bremena, po njih je treba še globlje in še razsežnejše poseči v zakladnico narodovega zaupanja.

Državni in deželni poslanci so danes naš narodni zbor, ki je upravičen in poklican sestaviti narodni odbor.

Treba je, da se ta zbor konstituirajo. V to svrhu bi predlagali da naj Jugoslovanski klub ozliroma njega predsedništvo v najkrajšem času skliče shod vseh državnih in deželnih poslancev cislajtanskih jugoslovanskih dežel. Najprimernejše bi bilo, da se tak sestanek vrši v Ljubljani, toda računati je s težkočami vojnega ozemlja in radi tega bo pač najbolje, da se naši politični mandatarji zberejo v kakem drugem kraju, morda v severni jugoslovanski pokrajini v Celju ali Mariboru.

Kot nedostatek občutimo vsi, da dosedaj deklaracija še ni bila službeno in slovesno proglašena na naših domačih tleh. To bi bila prva naloga shoda naših poslancev tem važnejša, ker bi s tem, da podpišejo deklaracijo tudi narodni zastopniki v deželnih zborih postal njen program obvezen ne le za našo dunajsko, temveč tudi za našo domačo »kronovinsko« politiko.

Združen na podlagi deklaracije bo narodni zbor naših političnih zastopnikov mogel uspešno določiti organizacijo in delokrog Narodnega

odбора. Brez dolgovernih in zamudnih pogajanj med strankami se bo na ta način kar najpraktičnejše in najavtoritativnejše razrešilo vprašanje naše vsenarodne eksekutive, v kateri naj plodonosno sodelujejo poleg izbranih državnih in deželnih poslancev zastopniki tistih naših strank, ki stoje na stališču deklaracije, pa nimajo zakonodajnih funkcij, in možje, ki so zastopniki važnih narodnih kulturnih in gospodarskih interesov. Menimo, da bi ne bilo težko najti primerno organizacijsko načelo za sestavo Narodnega odbora.

V jeseni pridejo kritični časi tudi za jugoslovansko politiko. Jugoslovanski klub bo moral takrat pri vsakem svojem koraku računati na podporo celokupnega naroda, moral si bo biti svest, da ima vse, ki narodno čutijo, za seboj, moral se bo naslanjati na neomajno voljo našega ljudstva, da bo mogel trdno in varno hoditi svojo pravo pot.

Zato postaja vprašanje Narodnega odbora nujno in treba je, da je razrešimo na najkrajši in najpraktičnejši način. Zdi se nam, da naš predlog ni težko izvedljiv. Ves narod bi bil Jugoslovanskemu klubu hvaležen, da se energično poprime te zadeve.

Ustanovitev Jugoslovanskega kluba je bila prvi in najpotrebnejši organizacijski čin nove jugoslovanske politike. Organizacijsko delo je treba nadaljevati. Preko shoda jugoslovanskih državnih in deželnih poslancev, ki bo ustvaril programatično solidarnost vseh naših političnih mandatarjev, moremo in moramo v naglem koraku dospeti do Narodnega odbora.

Hrvatski sabor.

Hrvatski sabor je v petek v dolgi nočni seji, ki je trajala do pol 3. ter v soboto končal indemnitetno razpravo ter je odobril proračunski provizorij.

V petkovi popoldanski seji je kot prvi govoril dr. Peleš (koalicija), ki je poudarjal potrebo narodne vlade. Razpravljajoč o domačih političnih razmerah, je konstatiral, da so se frankovci, ki so dosedaj koreninili na Dunaju, obrnili v Budimpešto. V zvezi s Pešto pridigajo narodu o čistem hrvatstvu. Ekskluzivno hrvatstvo in ekskluzivno srbstvo pa je balast za našo bodočnost. Široke mase so razumele duha časa in spoznale, da danes ne sme nikdo razdvajati. Koalicija proglašala, da je narodno ujedinjenje najvažnejše

vprašanje. (Poslanec Hrvoj: Ujedinjenje Hrvatov, Slovencev in Srbov.) Frankovci se sedaj perejo, da niso bili udeleženi pri juljskih dogodkih leta 1914. To je dokaz, da se teh dogodkov sramujejo. (Dr. Rošić: Inspiratorji! Poslanec Zatluka: Ali hočete kofuto? Te besede so izzvale pri koaliciji nepopisno ogorčenje. Poslanec polkovnik Hreljanović stopi pred Zatluko in že je izgledalo, da pride do brahijalnega spopada. Drugi poslanci intervenirajo. Buka postaja vedno večja in predsednik prekine sejo.) Ko se je seja nadaljevala izjavlja poslanec Peleš, da je treba enkrat javno in glasno konstatirati, da so frankovci ob izbruhu vojne harangirali v »Hrvatski« proti Srbom. Prišlo je do znanih žalostnih pogromov in v Petrinji so frankovski elementi na pravoslavnem pokopališču onečastili celo grobov očet našega soškega junaka Boroevića. (Čujte, čujte!) Frankovski uradniki so pozabili svoje dolžnosti. Orožniki so trgali s križev srbske napise, rezali dekletom v cirilici vezene monograme iz srajc. Sram nas je onih žalostnih dni. Odgovornost pada v polni meri na hujšaka.

Poslanec dr. Horvat (Frankovec) izjavlja, da protisrbski pogromi niso bili ničesar drugega kakor eksplozija hrvatskega ogorčenja proti Srbom, ki so ubili prestolonaslednika ter povzročili svetovno vojno. Hrvatski vojaki so šli oduševljeno v boj proti Srbom. (Poslanec Peršić: Oh, ljubljani ste jim, da gredo osvoboditi Hrvatsko.) Danes je vojna postala občna katastrofa človeštva. Rusija je prva plačala: narod si je doma izvojeval svobodo, katero je car obljubljal drugim. Umni in veliki cesar Viljem pa je sam spoznal duha nove dobe in prvi je naznanil narodu razširjenje njegovih pravic. Njegove besede so vplivale tudi na našega mladega kralja. (Poslanec Hrvoj: Naš kralj je storil to pred Viljemom. Poslanec Popović: Naš kralj ni potreboval nikakih nasvetov.) Govornik na to dokazuje, da je jugoslovanska deklaracijska ideja pogibelj za monarhijo in Hrvate, problem današnjega jugoslovanstva gravitira izven granic monarhije. (Živahni medklci in prepiri. Šunder narašča tako, da mora predsednik prekiniti sejo.) V zopet otvorjeni seji izjavi dr. Horvat, da je baš današnja jugoslovanska ideja še mnogo nevarnejša, kakor prejšnja. Govornik citira razne brošure, ki so izšle med vojno v Srbiji. Starčevićeva stranka da danes bolj podpira Srbe, kakor so jih pred vojno podpirali koaličionasi. V osta-

lem je dr. Krek glede jugoslovanske politike drugačnega mnenja nego Starčevićanci. Starčevićeva stranka priznava Srbe, česar niti Jugoslovanski klub ni storil. (Glasovi: Ali priznavate Vi Slovence? Dr. Horvat: Slovenci so Hrvati, to sami priznavajo.) Frankovska stranka je vedno delovala za Veliko Hrvatsko. Njen cilj je ujedinjenje vseh hrvatskih dežel v eno telo v okvirju monarhije. (Medklci: V kateri obliki?) Mi ne zahtevamo ne dualizma, ne trializma, ne federalizma. (Medklci: Kaj pa potem?) Državno pravo ni matematika, ono si samo ustvarja primerno obliko. Na tisoče hrvatskih vojakov se bori za te ideje (burni protesti), dokler je še kaj hrvatskih pesti, ne izgine težnja za svobodo. (Glas: Toda Vi bodete izgubili! Burno pritrdjevanje.)

Poslanec Popović polemizira proti poslancu Radiću, ki je dejal, da je ime jugoslovanskega kluba srbska impertinenca. (Ogorčenje. Radić: Politična nezrelost sem rekel.)

V sobotni seji izjavlja grof Pejachevich v imenu unijonistov (madžaronov), da bo njegov klub podpiral samo one vlade, ki stoje na zakonitem temelju.

Poslanec dr. Pavelič obširno odgovarja dru. Horvatu. Medtem, ko se v monarhiji za Jugoslovanski klub izjavljajo tudi katoliški senjorati in bosanski katoliki, ga dr. Horvat sumiči, da išče svoja pota izven monarhije. Ves njegov trud je zaman, niti tisti mu ne verjamejo več, ki jim je frankovska stranka navtežila, da z osvojitvijo Srbije osvobodijo Hrvatsko. Danes je Srbija osvojena, naši vojaki pa gledajo v njej — madžarske napise in Belgrad se imenuje Nandorfehrvār. Vidijo pa tudi, da prebiva v osvojeni državi narod njihovega plemena in jezika. Naš narod je doživel v tej vojni dve historiji krvavo na Kosovem in krvavo ob Soči. V usodnem času obletavaljo frankovci Pešto, mesto da bi se zavedali, da nas je solidarno sodelovanje Hrvatov, Slovencev in Srbov povedo do zaželenega cilja. (Odobranje v saboru in na galerijah.)

Poslanec dr. Frank (frankovec) izjavlja da bi ne smel govoriti, če bi povedal vse, kar ve o koaliciji. (Burni medklci: Govorite! Zakaj ne ovdite državnemu pravdnistvu, kakor ste po zakonu dolžni.) Policijski šef Mraović ga je res nagovarjal, da se udeleži zaroote proti nekaterim članom koalicije, ker je računal na sovražstvo med obema strankama. Toda policija da se je prevarila.

LISTEK.

Revež.

Manica Komanova.

(Konec.)

Šlibarju se je od groze spačil obraz. Skušal je nekaj izblekniti, pa ni mogel na dan z besedo. Jaz sem ga prijel še trdnje, ga vzdignil od tal ter ga kakor otroka zavijtel čez ograjo. Nato se je dol pod mostom začul glasen — štrbunk...«

Mene je stresel mraz.

»Križ božji, Jernej, torej si ga ti —«

»Jaz sem ga, jaz. Ko je drugo jutro ribič Oprešnik izvelkel iz Save njegovo truplo, je mislil, da je Šlibar po nesreči zašel v vodo. Tako so mislili tudi vsi drugi in so še danes tega mnenja. Bil sem pa le jaz tisti, ki je temu pridržal naklonil poslednjo kopel. No, sedaj pač ne boš več trdila, da nisem zločinec.«

Vse, kar mi je povedal Kurent, me je tako čudno razburilo, da niti opazila nisem, da je najino delo dokončano in se že dela noč.

Kurent je odložil nož ter se vzpel pokonci.

»Opravila sva. Zdaj moram domov. Očetu sem obljubil, da pridem še pred večerom. Torej —!«

Iznova je položil prst na usta.

»Kakor grob, Jernej!«

Podal mi je desnico in z glasnim »Lahko noč« odšel hitrih korakov tja proti vodi, kjer je stala njegova rodna hiša.

Odslej mi Kurentova izpoved ni hotela iz spomina. Če tudi sem se trudila, misliti na kaj drugega, mi je vedno stopal pred dušo Kurent, z vsem njegovim tragičnim življenjem. On, ki pravzaprav ni zakrivil ničesar in vendar je tako kruto preganjan od brezsrčne usode, ki ne pozna usmiljenja nad onim, ki si ga je izbrala za svojo žrtev.

Nekaj dni pozneje sem se mudila na vrtu. Pospravljala sem to in ono ter pripravljala po razdrpanih gredicah prostora bližajočemu se snegu.

Nekdo mi položi od zadaj roko na ramo. Ozrem se.

»Ti si — Jernej!«

Stal je kakor ukopan pred menoj, molčal in se zdaj pa zdaj potresaval od mraza. Nemirne oči so mu begale v nekem čudnem sijaju, iz česar sem sklepala, da se mu bržkotte vrača njegova stara bolezen — blaznost.

»Jernej, prehladil se boš,« ga nagovorim iznova.

Kakor bi ne čul mojih besed, se ozre plašno naokrog, nagne se k meni ter mi šepne polglasno:

»Ti, ali me boš ovdala?«

»Ovdala —? Jernej, jaz te ne razumem. Zakaj pa?«

»I, saj veš, za tisto, kar sem ti povedal zadnjič.«

O, Jernej, ne imej vendar tako neumnih in praznih skrbi! Saj se že nič več ne spominjam na to. In če tudi bi se, bi te ne spravljala v nesrečo. Kakor sem rekla, jaz bom tiho kot grob, Midva ostaneva prijatelj. Sicer pa nikar vedno ne premljuj o tem! Bodi vesel, Jernej, saj si mlad in tak korenjak, da ga mu ni para v sedmih vaseh.«

Izza sosedove hiše se prikaže Merkuševa Katra, nesoč poln predpasnik semenskih, žolto rumenih kumar.

»Oho,« mi zakliče glasno, »ti imaš pa fanta. Ne vem, komu naj te zatožim.«

»Katra, če bi bilo danes še tako, kot je bilo nekdanj, bi me morala sedajle zatožiti kar sama sebi,« ji odvrnem v šali.

Katra je nekoliko stresla z glavno in zdela se mi je, da ji moja opazka ni posebno po godu. Hotela sem obrniti pogovor drugam.

V tem hipu se pa Kurent z divjim krikom: »ti si kriva,« zakadi kakor besen proti Katri. Mene je strah tako prevzel, da sem le v nekaki omotici še čula Katrin krič, videla rumene kumare, ki so se trkljale po tleh, in bežečo Katro, za katero se je podil razdivjani Kurent. Bila sem si v svesti, da če jo sedaj dohitim, bo po njej.

Ko sta mi že davno izginila oba izpred oči, so se mi še le toliko omajale noge, da sem se podvzvala do vaškega vodnjaka. Tam je bilo vse

polno žensk, ki so mi hitele praviti, da je hotel blazni! Kurent umoriti Merkuševu Katro, da pa mu je k sreči ušla domov in mu tik pred nosom zaklenila vrata.

»Jaz si odslej ne bom več upala iz hiše,« je vpila stara Matajka in krilila z velikimi rokami.«

»Življenja si ne bo nikdo več svest pred tem norcem. Morajo ga spraviti na varno,« je modrovala Jernejčкова Mica.

»Morajo ga, morajo,« so kričale vse vprek.

Oddahnila sem se. No, da je le ni dotekel, sedaj je vse dobro.

Drugo jutro se je pripeljal k Mlinarju župan z občinskimi slugo. Kurent, ki je tedaj ravno zlezal iz postelje, se ni kar nič protivil, ko mu je oče omenil, da bo moral z županom. Voljan kakor jagnje, je zlezal na voz, se vsedel med župana in slugo, na kar je to pognal konja...«

Od tega se Kurent ni več povrnil v našo vas. Že čez mesec dni je umrl v blaznici.

Poslanec dr. Popović (koalicijski) poudarja, da je tekoča debata razkrinjala frankovce kot ljudi, ki mislijo narodnega zastopstva zamenjujejo s policijsko službo. Kadar se jih kliče na odgovor, pa tajijo ali pa potuhnjeno izbegavajo. Pozivljamo dr. Franka, da se pred saborom in celim narodom jasno izjavi. Naj ničesar ne zataji in naj pove vse. Ako pa noče, ga vprašam, zakaj ne spoštuje kazenskega zakona in ne prijavlja, kar ve, kazenskemu sodišču? Vprašam dr. Pazmana, katoliškega duhovnika, kaj sodi o takim postopanju svojega somišljenika? Dr. Pazman je profesor katoliške moralke, ali more mirno sedeti, če govori Frank o obtožbah, ki jih noče ovaditi sodišču? (Burno pritrdjevanje.) Toda, slavna zbornica, Frank in tovariši se ne upajo k sodišču, ker vedo, da je v kazenskem zakonu tudi paragraf, ki kaznuje tiste, kateri krivo obtožujejo! (Burno pritrdjevanje.) Frankovska stranka se je v teku vojne razvila proti narodu. Zgubila je vsako oporo pri ljudstvu, postala je stranka političnih desperadov, ki se cinično posmehujejo demokraciji in demokratizaciji. Burne polemike indolentne razprave niso bile lepe, toda bile so koristne: razčistile so položaj. Govornik obširno razpravlja o protinarodni politiki frankovske stranke, ki je prizadejala Hrvatski s svojimi brezvestnimi metodami strahoviti udarce. Stranko vodi danes židovski dr. Sachs, ki se iz previdnosti ni dal izvoliti za poslanca, v katerega rokah pa so frankovski narodni zastopniki prave lutke. V tej mali stranki so sami mali ljudje, ki se leta in leta trudijo le za to, da bi prišli do vlade. Kaj poretče Jugoslovanski klub h Horvatovim izjavam? Ali bo morda sedaj opustil svoje stremljenje po samostojni jugoslovanski državi ali bo frankovska stranka, ki negira Srbe, in pravi, da so Slovenci Hrvati, razrešila naš narodni problem? V sedanjih vojni je postalo jugoslovansko vprašanje aktualno. Razrešeno bo danes ali pa jutri. Pravijo, da se more rešiti povoljno le na temelju deklaracije. Govornik tolerira to stališče, prosi pa za dovoljenje, da ostane pri veri, da je mogoča razrešitev tudi v sporazumu z Ogrsko. Katero stališče je boljše, bo pokazala bodočnost. (Odobrovanje pri Starčevićančih.) Žal, da se Madžari niso hoteli stvarno baviti s tem problemom. (Budisavljevič: Vprašam Vas, ali je mogoče, da bi ga Madžari hoteli razrešiti?) Poslanec dr. Popović: Jaz pa vprašam: Kdaj bo Avstrija hotela rešavati program Jugoslovanskega kluba? (Medklici: Prisilili jo bo časi!) Poslanec Peršić: Dosegli bomo svoj cilj ali z vladodržci ali pa proti njim.) Gre za politično metodo. Jugoslovanski klub ima svojo, koalicijsko svojo. Posvetimo svoje moči demokratizaciji dežele, odstranimo iz naše uprave mračnega duha; vlada je prevzela velike naloge, naj jih izvede. (Burno odobrovanje.)

Kot zadnji je govoril referent dr. Lorković: Ta debata je zapečatila popolni moralni polom frankovske stranke. (Burno pritrdjevanje.) Dokazalo se je, da so bili frankovci v zvezi s špijonskimi intrigami proti koaliciji. Dokazalo se je, da je manjšina v tej stranki zlorabila prostodušnost in patriotizem lastnih tovarišev, da kompromitira narodne cilje. S tem je vsaka debata s to stranko odveč. Ozračje se je izčistilo, s tem smo na poti ozdravljenja. Frankovci so zapustili dvorano, znamenje, da se ne morejo spuščati v diskusijo. Kadar senarodnoizbnehi telementov, bo krenila politika v normalni, pošten tiri. Frankovci navzlic pozivu niso hoteli spraviti svojega »obtožilnega materijala« pred sabor — bali so se obračuna. (Burno odobrovanje.)

Sabor je po dr. Lorkovićevem govoru odobril proračun.

V seji 13. avgusta so se oglašali najprej posamezni govorniki k osebnim pripombam. Poslanec dr. Horvat je izjavil: Za hrvatske vojaške je razžaljevo, če se pravi, da so v Srbiji videli, da je tam narod istega jezika.

Sabor je nato odobril indennitetno v tretjem čitanju ter razpravljalo o predlogu imunitetnega odseka, da naj se proglasi mandat bivšega ministra Hideghethya za neveljavno. Poročevalec dr. Popović je povdarjal, da so se volitve v Hrvatski v Sremski vršile v času, ko je bilo ljudstvo vsled raznih nasilnostij vojne časa še povsem zbegano. Hideghethy je zlorabil svoj vpliv kot predsednik raznih gospodarskih odborov in je izsilil svojo izvolitev. Od 1736 volivcev jih je glasovalo le 730. Ljudstvo bo še le sedaj, ko so se vrnile normalne razmere, moglo svobodno izbrati svojega zastopnika. Za razveljavljenje mandata so se izrekle razven madžaronov vse saborske stranke.

Koncem seje sta dr. Budisavljevič in Hrvoj predložila interpelacijo, ki pozivlja vlado, naj prične preiskavati navedbe poslanca Franka, da je neki zaupnik policijskega šefa Mravčiča snoval načrt, kako ubiti poslanca Budisavljeviča. Pribečevića in druge.

Sabor se je nato odgodil do 18. septembra.

Mackensenovo prodiranje.

NAŠE URADNO POROČILO.

Dunaj, 13. avgusta. (Kor. urad.) Uradno se razglša:

VZHODNO BOJIŠČE.

Armadsna fronta general-feldmaršala von Mackensena.

Severozapadno Focsanov so zajurilišali včeraj nemški polki žilavo brani Pannu. Jugozapadno tega kraja so vrgle naše čete sovražnika iz njegovih pozicij. Sovražni protinapadi zapadno donavskega kolena pri Galcu in severno Focsanov so ostali brezuspešni.

Armadsna fronta general-obersta nadvoj. Jožefa.

Naše bojne sile se nahajajo na obeh straneh dolnega potoka Slaniča pred pozicijami mostišča pri Očini v boju; sovražnik zvišuje svoj odpor z ljudmi protisunkni.

Armadsna fronta general-feldmarš. princa Leopolda Bavorskega.

Ob Zbruču in ob Guili so tipali Rusi z močnejšimi izvidnimi oddelki naprej; bili so zavrnjeni.

ITALIJANSKO BOJIŠČE.

Sovražno letalsko delovanje med Sočo je trajalo dalje.

JUGO - VZHODNO BOJIŠČE.

Ničesar novega.

Šef generalnega štaba.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berolin, 13. avgusta. (Kor. urad.) Wolffov urad poroča:

Veliki glavni stan.

ZAPADNO BOJIŠČE.

Armadsna fronta prestolonaslednika Ruprehta Bavorskega.

Na flandrski bojni fronti je narastlo po razmerno mirnem dnevu bojno delovanje v večernih urah zopet do znatne moči. Naše artiljerijsko učinkovanje na sovražna baterijska gnezda je bilo dobro. Razbilo je tudi pripravljene pozicije angleških napadalnih čet vzhodno Messinesa.

Armadsna fronta nemškega prestolonaslednika.

Vzdolž Chemin des Damesa in v zapadni Champagni se je ognjeno delovanje znatno zvišalo. Severno ceste Laon-Soissons so pridrli Francozi včeraj na nove napade. Bili so zavrnjeni z ognjem in bližinskim bojem. Istotako brezuspešen je bil sunek sovražnika južno Aillesa.

Na severni fronti Verduna so se razvili na obeh bregovih Moze ljuti artiljerijski boji.

Armadsna fronta general-feldmaršala voj. Albrehta Würtemberškega.

Ničesar novega.

Pogreša se eno naše letalo. Na kopnem je bilo včeraj sestreljenih na tla 14 letalcev in 1 privezni zrakoplov.

VZHODNO BOJIŠČE.

Armadsna fronta general-feldmarš. princa Leopolda Bavorskega.

Živahnejši ogenj samo južno Smorgona, zapadno Lucka, pri Tarnopolu in ob Zbruču. Tu je prišlo tudi do več spopadov s poizvedovalnimi oddelki.

Armadsna fronta general-obersta nadvoj. Jožefa.

V zapadni Moldavi se je posrečilo kljub jako žilavi sovražni obrambi, ki se je izražala v številnih ljutih napadih, razširiti našo pridobitev ozemlja dalje južno doline Trotusul.

Armadsna fronta general-feldmaršala von Mackensena.

Trdo brani kraj Pannu je zajurilišali. Razbremljeni sunki Rusov in Rumunov na sosedne odseke naše fronte so bili zaman. Vsi so se izjavili z mnogimi izgubami.

Ob spodnjem Seretu je ostalo artiljerijsko delovanje živahno. Več sovražnih napadov med izlivom Bazaula in Donavo je bilo odbiti.

MAKEDONSKO BOJIŠČE.

Nobenih posebnih dogodkov.

Meseca julija je značala izguba zračnih bojnih sil naših sovražnikov 34 priveznih zrakoplovov in najmanj 213 letal, izmed katerih je bilo strmo-glavjenih gornjih 23 za našo, 115 pa

onemran sovražno črto potom zračnih napadov in odbijalnega ognja. Mi smo izgubili 60 letal, priveznega zrakoplova nobenega.

Prvi generalni kvartirni mojster v. Lučendorff.

NEMŠKO VEČERNO POROČILO.

Berolin, 13. avgusta. (Kor. ur.) Wolffov urad razglša: 13. avgusta zvečer:

Na Flandrskem in pri Verdunu živahen artiljerijski boj.

V Romuniji novi uspehi naših čet.

Poročila z ruskega bojišča. Iz vojnoporočevalskega stanja: Tudi 11. t. m. so se bojevale zavzešnje čete silajno. Rumuni so poskušali prodirati proti desnem krilu napadalnega prostora ob Seretu, ali imeli so le znatne krvave izgube. Ena nemška divizija sama je odbila 7 protinapadov in potem je s pomočjo drugih čet prešla k napadu, ki je bil uspešen. V Ojtožkem ozemlju je izvršil sovražnik protinapad z močnimi silami. Na tisoče mrtvih Rumunov leži pred našo fronto. Iz vojaškega razmotrivanja 13. avgusta: Včerajšnji dan je kazal v glavnem ogromne napore Rumunov, da bi ustavili zavezniške v njihovem prodiranju na prostoru severno Focsanov - Tirguš - Očne. Zavezniški so morali povsodi zlomiti izredno žilavi sovražni odpor. Sovražnik je ostal brez uspeha. V Bukovini in ob Prutu je zopet živahnejše; slabejši sovražni napadi so bili zavrnjeni z lahkoto. Iz vojnoporočevalskega stanja 13. avgusta: Ofenziva zaveznikov je že pred nekaj dnevi ustvarila situacijo, ki more imeti v nadaljnjem razvijanju za rusko-romunske sile v zapadnem delu Karpatov in sprednjem ozemlju znatne posledice. Zato pa je rusko-romunsko armadno vodstvo poslalo vse razpoložljive čete, da tu močno napadajo. Ali ostali so brez uspeha. Iz prostora gorenje Putne in doline Susite vodeče komunikacije so že popolnoma zaprte, pritisk naših sil v dolini Trotus pa traja nepretrgoma dalje. Operativni položaj ob gorenji Putni v zagodbi se nahajajočih sovražnih sil se mora razrešiti v kratkem. V Bukovini so bili slabejši sovražni sunki zavrnjeni brez težav. Ob Zbruču se pripravljajo sovražnik na rodni tleh za obrambo in je pričel delovati z izvidnimi oddelki.

Berolin, 13. avgusta. (Kor. ur.) Wolffov urad poroča:

V zapadni Moldavi poskušajo Rusi in Rumuni obupno, da bi zavezniške vrgli nazaj. Zopet in zopet poskušajo juriš na s krvjo napojene strmine Mgr. Casinului. Zavezniški napredujejo v rečnem kotu med Ojtožem in Trotusom in so se polastili višin južno Tirguš Očne, vladajočih nad dolino Trotus. Severno Focsanov so se polastili vasi na severnem bregu Susite, ki obsega kraje Valeni, Paneiu in Crucea. Vietniki so izpovedali, da zadnjih bojev se je udeležilo 10 ruskih polkov. Razbremljeni napadi med izlivom Putne in Donavo so bili vrženi nazaj.

40letni ruski vojakinočejo na fronto. Preko Berna se poroča, da so se v Petrogradu uprli 40letni vojniki in se branijo oditi na fronto. Slični slučajji so bili tudi v Moskvi in drugodi. V Astrahanu se vojniki sploh branijo iti zopet na fronto.

Rotterdam, 13. avgusta. Tuji poslanički so zapustili Jassy ter se podali v Herson. Kralj in kraljica se umaknila le v skrajni sili.

Stokholm, 12. avgusta. (Kor. ur.) Glasom poročil iz Petrograda je vlada premostila sedež gališkega gubernija v Kijev.

Ogrožena Odesa. Štab vojaškega okraja v Odesi je izdal okrožnico, s katero pobija vznemirjajoče vesti o izpraznitvi Odesa in izjavlja kategorično, da mestu ne grozi nikaka nevarnost.

Novi poveljniki. General Imokin, poveljnik zapadne fronte, je imenovan za poveljnika jugozapadne fronte. General Vlanjev je imenovan za poveljnika zapadne fronte.

V skrbih za Romune. Vojaški kritik Tribune piše: Ako rom. fronta pri Focsanih ne bo držala, potem ne bo mogoče rešiti ostale romunske zemlje pred sovražnim zasedenjem. Toda do tega slučaja ne sme priti, meni končno »Tribuna«.

RUSKO URADNO POROČILO.

10. avgusta. Dne 10. avgusta je pričel sovražnik ob 8. zvečer v smeri na Brode pri vseh Dubju in Zarkovu ljuto streljati iz topov in minometov na naše jarke. Eno uro kasneje so napadle goste sovražne vrste naše pozicije. Pri vasi Dubju in severno vasi Zarkova traja boj dalje. Na ostali fronti ogenj topov in izvidno delovanje. — Romunska fronta. Južno Pruta je napadel sovražnik po artiljerijski

pripravi naše pozicije pri vseh Lukoviki in Slobodziji. Napadi so bili deloma z ognjem, deloma s protinapadi zavrnjeni. V tem boju se je odlikoval posebno napadalni bataljon ene naših divizij, ki je zavzel vas Lukoviko, pognal sovražnika v beg in vjel 200 mož. Polk Kosovski je pognal sovražnika z neke zasedene višine in vplnil 3 strojne puške. Južno Vame smo se polastili višin, ki smo jih izgubili dne 8. avgusta. Napadi sovražnika pri reki Saki so bili odbiti. Jugozapadno Očne se je romunski oddelek po celodnevem boju umaknil malo proti vzhodu. Sovražnik je vržen čez Putno.

Z italijanske fronte. Vojnoporočevalski stan poroča: Na italijanskem bojišču označa položaj zmeren ogenj topov in min čez dan, ponoči pa motilni ogenj. V julijskih Alpah je razstrelba lastnega minskega predora povzročila vpad v sovražni predor. Tam smo vplnili okoli 2000 kg razstreliva. Čudno je, da italijanska ženiška četa kljub spretnosti Italijanov pri zidarskih in minskih delih se ne more uveljaviti, kar se je tu znova dokazalo. Mnogo je slučajev, ko so jih pri njihovih podzemskih napadih avstro-ogrski saperji pregnali iz njihovih minskih hodnikov, predno so mogli kaj storiti s svojimi spretno in previdno zgrajenimi napravami.

Letalsko delovanje ob Soči. Iz vojnoporočevalskega stanja: Zadnji čas se je letalsko delovanje na italijanskem bojišču znatno zvišalo. Dnevno se borijo naši preizkušeni in pogumni letalci z jako gibčnimi italijanskimi letalci. Ob lepem vremenu je bilo zadnje tri dni ob soški fronti letalsko delovanje posebno živahno. Dne 10. in 11. je bilo pet sovražnih letalcev sestreljenih. Stotnik Brunovski sam je zbil tri sovražne aparate. Celo nad Krnom se je pojavilo več sovražnih letalcev, ali tudi te so prisilili naši, da so se morali umakniti brez kakega uspeha. Nad Korado so naši letalci vžgali neko sovražno letalo.

Obramba na Krasu. »Corriere della sera« priobčuje dopis iz italijanskega glavnega stana, ki slika obrambo na Krasu proti italijanskim napadom. Najhitrejši se vrše utrjevalna dela na Grmadi in na robu poboja pri Selu in mogoča vpadna zona proti italijanski črti na kotah 219, 241 in 235 je razdejana. Tudi se vrše utrjevalna dela za Selom pred gričem pri Vojsčici. Številne strojne puške spravljajo v male oklopljene jarme, da morejo napadalca z gotovostjo zadeti do najkrajše razdalje. Proti tem bo treba vporabiti velike kalibre, predno bo mogla italijanska infanterija napadati. Dosedanja dvojna zapore proti napadu z boka na Grmado bo trojna, ker se gradi na grebenu nova poleg obstoječe Flondarske in Medjevaške črte. Noč in dan se vrši tam delo. V globlji 2 metrov delajo dobre krite strelske jarke, katere bo težko zadeti. Avstro - ogrske bojne sile med Vipavo in morjem se od maja niso znatno izpremenile, stotisoč pešcev je na Krasu pod poveljstvom Borojeviča, ki poveljuje sedaj tudi ob srednji Soči. Kerenskega ofenziva ni odvezla s Soče nijednega moža in nijednega topa. Dve diviziji ste šli v Galicijo, dve drugi sta prišli od tam in sta se že preizkusili v svoji bojni žilavosti v boju med Selom in Jamljami.

ITALIJANSKO URADNO POROČILO.

12. avgusta. Posamezni artiljerijski boji, ki so bili številnejši ob julijski fronti. Kolodvor pri Sv. Luciji in železniške naprave tamkaj so bile pod našim koncentričnim ognjem in poškodovane resno. Včeraj in danes jutraj so izletele naše letalske skupine nad Cepovansko dolino, da oblože zopet z bombami tamkajšnje vojaške naprave. Svoje cilje so naša letala metavala uspešno k 4 to-nam večjih in manjših bomb. Konstatovala so požar. Naša napadalna in lovka letala so se odtegnila močnemu odbijalnemu ognju in so se vrnila vsa na svoje postaje. 10. avgusta je bilo neko sovražno letalo vzhodno Fajtjege grebena v zračnem boju zadeto in prisiljeno pristati.

13. avgusta. Artiljerijski boj je bil vzhodno Gorice in na Fajtjem grebenu ljutejši. Živahne akcije naših izvidnih oddelkov med dolinama Chiese in Astico in dolino Podolo. Precej znatno letalsko delovanje na vsej fronti.

Wolffov biro javlja 12. t. m.: Na flandrski fronti je bil sovražni artiljerijski ogenj dopoldne 11. avgusta ob slabem vremenu, izvzešnji odsek vzhodno Yperna, malo živahen. Sele proti večeru je postal bolj živahen in je dosegel v nekaterih odsekih staro ljutost. Ponoči pod močnim ognjem proti Rattevalu prodirajoča močna patrulja je bila odbita. Od Merkeva

do Kanala Holebeke je od 5. jutraj bil nad uro trajajoč hud bobneč ogenj. Med bobnečim ognjem so Angleži v širokosti ene divizije prodrli pri Hollebeku, a so bili z znatnimi izgubami odbiti. Tudi več drugih močnih patrulj ni imelo v tem odseku nikakega uspeha. Severno St. Quentin se je nasprotniku posrečilo po pol-drugo uro trajajočem uničevalnem ognju pritisniti naše nove jarke najsprednejše naše linije za kakih 50 m nazaj, dočim smo odbili močan sunek patrulj na cesti Cambrai - Baupau-me. Na lotarijski fronti so naša razdiralna letala z vidnim uspehom bombardirala naprave v Neuve Mais-som, Pompeyu in Daienlouradu.

Berolin, 13. avgusta. (Kor. ur.) Po izjavljenih napadih 10. in 11. avgusta je na Flandrskem 12. avgusta ponehalo bojno delovanje. Angleški rušilci so bili po nemških pomorskih letalcih 12. t. m. ob 1. uri popoldne napadeni z bombami in pregnani. Francozi in Angleži najbrže nameravajo popolnoma uničiti nenadomestne zgradbe katedrale v St. Quentinu. Ob fronti pri Aisni je zadel Francoze nov krvavi poraz. Na veliko začeti napad na obeh straneh ceste Soissons-Laon se je zlomil v odbijalnem ognju in bližinskem boju.

FRANCOSKO URADNO POROČILO.

11. avgusta ob 11. zvečer. V Belgiji je ostal artiljerijski ogenj tekem dneva severno St. Quentin jako živahen. Nov napadalni poskus Nemcev na naše postojanke vzhodno Gagea je naš ogenj gladko ustavil. V Champagni je bilo obojestransko artiljerijsko delovanje na grčevju zadnje noči nekoliko slabše. Ob istem času, ko so Nemci v odseku Cornillet brezuspešno napadali, so dvakrat nasokčili naše jarke na V-soki gori. Vzeti pod ogenj, so se morali napadalci vrniti v svoja izhodišča. Drugi poskušeni napadi na gori Blond so imeli isto usodo. Na drugi fronti deloma prekinjena artiljerijska podjetja. Tekom 10. avgusta so naši letalci odstrelili dve nemški letali, dve drugi pa poškodovali in ju prisilili, se vrniti v svoje linije. Naša bombna letala so izvršila razna delna podjetja. Mnogo izstrelkov je bilo vrženih na letališča Schledstadt in Waldlager. Poročilo orientalne armade z dne 10. avgusta: Zmerno artiljerijsko delovanje na celi fronti. Več bolgarskih oddelkov, ki so poskušili približati se srbskim jarkom, je bilo odbitih. Angleška letala so bombardirala sovražna letalska zavetišča v bližini Drame.

ANGLEŠKO URADNO POROČILO.

10. avgusta zvečer: Naši napadi danes jutraj vzhodno Yperna so se vršili na fronti kakih dveh milj južno železnice Ypern-Roulers. Na desnem napadalnem krilu se je vnel ljut boj za višočine na obeh straneh ceste Ypern-Menin. V tem okolišču so naše čete znovih napredovale; boj se še nadaljuje. V sredšču in na levem krilu smo po premaganju sovražnega odpora dosegli vse svoje cilje; razen v Westhoeku in na grebenu Westhoek, ki sta zdaj popolnoma v naših rokah, so se naše čete vtaborile v gozdu Glucose. Sovražniku so bile prizadete težke izgube, vjeli pa smo 240 mož.

11. avgusta popoldne. Za posest važnega ozemlja, ki smo je zavzeli vzhodno Yperna, se je včeraj zvečer vnel divji boj. Sovražnik je šestkrat napadel. Vsakokrat ga je naš ogenj pognal nazaj. Ohranili smo svoje pozicije in vrh tega pridobili tal v okolici ceste Ypern-Menin. Južno Armentieres smo včeraj napravili vpad v sovražne jarke.

Razne vojno vesti.

ENTENTA PROTI STOCKHOLMSKI KONFERENCI.

London, 13. avgusta. (Kor. ur.) Bonar Law je v zbornici izjavil da je vlada sklenila, da nobenemu, ki prebiva na Angleškem, ne dovolijo sodelovati v stockholmske konference. (Odobrovanje.) — Združene države Severne Amerike, Francija in Italija so storile isto.

Amsterdam, 13. avgusta. (Kor. urad.) V brzjavki na angleški kolonijalni urad se je avstralski ministrski predsednik odločno izrekel proti temu, da bi se Angleži udeležili konference v Stockholmu, češ, da je nemogoče, spraviti tako udeležbo v soglasje z vojnimi cilji, ki jih je razložil Lloyd-George.

Odstop ministra Hendersona.

London, 11. avgusta. (Kor. ur.) »Pall Mall Gazette« poroča, da je minister Henderson ponudil ministrskemu predsedniku svoj odstop in da je bila njegova demisijska sprejeta.

London, 11. avgusta. (Kor. ur.) Reuter. Odstop ministra Hendersona je uradno potrjen.

Lloyd George - Henderson.

London, 13. avgusta. V svojem odgovoru na demisijsko ponudbo ministra Hendersona je ministrijski predsednik izjavil, da je demisijska sprejeta. Hendersonovo postopanje na delavski konferenci, vsled katerega se je ta konferenca izrekla, da pošlje svoje zastopnike v Stockholm, je ministrstvo popolnoma presenetilo. Po opetovanih pogovorih s Hendersonom je imelo ministrstvo vtisk, da porabi ta svoj vpliv proti sestanku s sovražnimi zastopniki v Stockholmu. V pismu je dalje rečeno: Včeraj smo dobili od ruske vlade poročilo, da je udeležba na konferenci v Stockholmu strankarska stvar in v nobenem oziru ne veže vlade. Naše postopanje ni bilo lojalno ne napram vladi, ne napram zastopnikom delavstva; temu ste prikrili važno dejstvo, ki bi moralo vplivati na njihovo sodbo.

KONFERENCA ENTENTE.

Lugano 13. avgusta. Italijanska vlada ni doslej podala nikakega pojasnila o uspehih potovanja ministra Sonnina in o sadovih londonske in pariške konference. »Tribuna« pravi, da so šle še druge osebnosti na nove sestanke in da se pozneje razglase uspehi teh posvetovanj.

Bern, 13. avgusta. (Kor. urad.) Turinska »Stampa« javlja: Na zadnjih konferencah so bile ugotovljene sledeče tri točke: Anglija je priznala italijansko stalniščeglede razkosanja monarhije, italijansko - srbski sporazum je postal verjeten, alirane vlade so odklonile vsako privoljenje k stockholmski konferenci.

Letalski napad na Frankobrod.

Frankobrod ob Majnu, 12. avgusta. (Kor. urad.) Danes jutraj je prišel nad Frankobrod sovražen metalec in je ob 7. vrgel bombo, ki je padla v notranje mesto neposredno pred vojaško bolnišnico. Na srečo ni nobeno človeško življenje postalo žrtev. Nekaj prebivalcev bolnišnice in vratar je ranjenih. Storjena škoda je neznatna. Naknadno poročajo: Sovražni letalec je razen bombe na Frankobrod, vrgel še pet drugih, ki so padle v gozdič zapadno Frankobroda, ne da bi povzročile kaj škode.

Frankobrod ob Majnu, 12. avgusta. Ob pol 8. zvečer je zopet prišel sovražen letalec, ki je, ne da bi kaj izbral, vrgel več bomb na ceste, v katerih je bil živahen nedeljski promet. To pot so bile štiri osebe ubite, več pa je ranjenih.

Berlin, 13. avgusta. (Kor. ur.) Wolffov urad poroča:

Včeraj okoli 8. zvečer je vrgel sovražni letalec pet bomb na Frankobrod ob Meni. Ubita sta dva moža, jedna žena in eden otrok, 12 oseb je deloma težko ranjenih. Vojaške škode ni. Dve naši letali sta francosko letalo sestrelili pri Saargemündenu. Letalci, Francozi, so vjeti.

Letalski napad na Angleško.

London, 13. avgusta. (Kor. ur.) Ob četrta na 6. so iz Felixtowna javili prihod brodovja 20 sovražnih letal. Peljalo se je na obrežju do Clactona, kjer se je razdelilo. En del je letel na Margate, kjer je metala bombe, drugi del je preletel obrežje in metala bombe na okolico Southenda. Naša letala so preganjala sovražnika na morju. Zračni napadi na Southend so povzročili znatno škodo. Vrhovnih je bilo 80 bomb. Po dosedanjih obvestilih je bilo ubitih osem moških, devet žensk in šest otrok, kakih 50 oseb pa ranjenih. Dalje sta bila v Rockefordu ubita dva moža. Na Margate je bilo vrženih 4 bomb in razbita neobljudena hiša. Ponesrečil ni nihče.

Francoska kriza.

Berna, 13. avgusta. (Kor. urad.) »Berne Tageblatt« piše o dogodkih na Francoskem: Vzroki, da je bila francoska meja popolnoma zaprta, še niso natančno znani: vplivale so lahko vojaške in lahko politične okoliščine ali obojne. Dejstvo je, da je politična napetost zadnjih dni dobila izrazito ostro proti prezidentu Poincaréju, kar je pač vzrok vsem v njegovem odstopu. Treba se je spomniti, da je Clemenceau s svojimi ljutimi napadi na ministra notranji del Maloyja v resnici meril na državnega poglavarja. Odstop pomorskega ministra Lacazea in blokadnega ministra Collina je ojačil opozicijo proti Poincaréju. Ta opozicija je zbrana v republikanski ligi, ki stoji za Caillauxom in v socialistični skupini, ki jo vodi Renaudel. Pomembno je, da sta pristopila opoziciji Gustav Tery z listom »L'Œuvre« in Jacques Duno. Tudi ni pozabiti, da je skupina velike kovinske industrije, ki je svoj čas podprla izvolitev Poincaréja, zdaj izsilila odstop pomorskega ministra Lacazea, ki z ozirom na vojno pomorskih čolnov ni hotel priporočati zgradbe velikih bojnih ladij. Ta politična nasprotja so ustvarila krizo za Poincaréja. Sedanje zapreje meje otežuje zasledovanje zadnjih vesti.

Geneva, 13. avgusta. »Petit Journal« javlja, da podpirajo francoski socialisti predlog Clémenceau na sklicanje skupne seje poslanske zbornice in senata, da se v njih dožene, če so obvezna prezidentova osebna zagotovila državnopravnega značaja.

Kerenski.

Curich, 13. avgusta. »Secolo« javlja iz Petrograda: Delavski in vojaški svet je v sredo z veliko večino odklonil predlog provizorije vlade, naj se dajo Kerenskim izredna pooblastila.

Politične vesti.

== Grof Czernin na Nemškem. Zunanji minister grof Czernin se je mudil predvčeršnjem v nemškem glavnem stanu. Od tam se je podal v glavni stan nemškega prestolonaslednika na zapadni fronti ter pride danes dopoldne v Berlin.

== Katol.-konzervativna stranka na Tirolskem se je izrekla za brez-pogojno ohranitev kronovin in njih nerazdelnost ter je odklonila uvedbo narodne avtonomije celó v okviru posameznih dežel.

== Jugoslovanski poslanci proti baronu Sarkotiču. Iz krogov Jugoslovanskega kluba nam pišejo: Jugoslovanski klub je podal na avstrijskega ministrskega predsednika interpelacijo, v kateri je očrtal z mračnimi ali resničnimi barvami neustavno in protizakonito stanje v Bosni in Hercegovini. Slično interpelacijo je podala v ogrskem državnem zboru hrvatsko-srbska koalicija. To je pač jasen dokaz vsemu svetu o neznosnem stanju v Ercegovini, sicer bi se ne zavzeli zanj dve največji parlamentarni jugoslovanski organizaciji. Poglavar dežele baron Sarkotič je čutil potrebo, da v nekem intervjuu — še predno sta se odzvala odgovorna ministra — spravi to vprašanje na opolzko pot časnikarske polemike. Na tej poti mu ne bodo sledili parlamentarni krogi, marveč bodo še na dalje v obeh državnih zborih slikali nevzdržno stanje v Bosni in Hercegovini vse dotlej, dokler ne dosežejo svojega namena: vzpostavitev ustavnega življenja in sklicanje sabora. — Neki jugoslovanski politik nam pa piše: Na Koroščevo in Hreljanovićevo interpelacijo v parlamentih na Dunaju in v Pešti je odgovorila bosanska vlada z dolgovestno izjavo svojega šefa generala Sarkotiča v »Bosnische Post«. Odgovor je tak, da je bilo bolje, da ga ni bilo.

ne celo note brez teksta (za tamburico). V spomenici na peti vse-sokolski zlet so bile zaplenjene slike vezb belgijskih in francoskih gimnazistikov. V okolici Železnega Broda je bilo aretiranih v februarju letos 18 učiteljev Sokolov. Vojaški, pri katerih so se našle sokolske legitimacije, so bili občutno kaznovani, šikanirani so bili vojaški, bivši Sokoli, težje službe morajo opravljati in na sploh se z njimi postopa surovo. Zato se morajo nasilja proti Sokolstvu smatrati za nasilja proti vsemu češkemu narodu.

== Madžarski nož za Čehe in Hrvate. V Kapošvaru je imel ogrski justični minister dr. Vazsonyi govor o vprašanju narodnosti, v katerem se zavzema za demokratizacijo Madžarske in govori o toleranci in mirnljubnosti madžarskega naroda ter se obrača proti onim, ki hočejo madžarski narod odvrgniti od demokratičje. Kdor lahkomišelnost trdi, da hoče narodnost spraviti ob njihove pravice, ne pozna madžarskega naroda. Narodnostno vprašanje postružuje oni, ki hočejo tudi Madžare držati v suženstvu. Po novem volilnem zakonu bi le nekaj prememb v nekaterih okrajih, kakor kaže prava statistika. Narodnostni okraji so imeli tudi doslej pretežno večino narodnostnih volilcev. Kupilo se je te volilce čisto navadno z žganjem in denarjem, ali žganje in denar ne smeta biti življenska podlaga madžarske narodne države, mi ne smemo v tem močvirju poginuti. Stevilke kažejo, da razširjenje volilne pravice ne prične premoči narodnosti. Tako je govoril Vazsonyi, ki pričakuje, da madžarski demokratizem ne bo prav nič spremenil sedanjega političnega stanja v državi. »A Nap« pa se vendar ne strinja z izvajanjem Vazsonyja glede narodnosti in pravi, da je imel prav Stürgkh, ki je zapri ogavna usta čeških in jugoslovanskih poslancev in Tiszin sistem, ki je preprečil sklicanje avstrijskega parlamenta, je bil pravi. Izdajalskim Čehom in Hrvatom ne bomo dali orožja v roke. Ako kateri narod napade jedinstvo ogrske države, potem ne gledamo, kaj je delala prejšnja vlada, marveč pograbimo za nož.

== Baron Skerlecz o hrvatskih razmerah in jugoslovanskem vprašanju. Posebni poročevalec lista »A Nap« priobčuje razgovor z bivšim hrvatskim banom baronom Skerleczem, ki je izvajal med drugim: Kdor pozna politično vrvenje v Hrvatski, se ne bo čudil govorom poslanca Radića, ki se trudi že več let, da bi prišel v vlado. Radić in Frankova stranka sta se trudila po imenovanju Esterhazyjeve vlade, da bi bil Rauch ban, ali k sreči je uspelo koaliciji in starim unionistom, da se je ta načrt s pomočjo grofa Battyanija in dr. Vazsonyja preprečil. Radi tega je bilo pričakovati Radićev napad. Težnje Jugoslovancev za ujedinjenje žalibog niso stvar, preko katere bi se moglo iti na dnevni red, žalibog so te sanje hrvatski narod prav in-ficirale (!). Ako pa se je Radić zavzel za stvar, je v nekem pogledu ugodno, ker on kompromituje vse vprašanje in se dela nepopularnim.

== Francoske želje glede Avstrije. Bern, 12. avgusta. (Kor. ur.) Francoski pisatelj, zlasti profesor Aulard, sodijo z drugimi zmernejšimi možmi, da bi bilo mogoče se porazumeti s federalistično-demokratsko Avstrijo, v kateri bi vsi narodi uživali svoje pravice, ne da bi sosedje imeli možnost jih zatirati.

== Srbija in Italija. Iz Lugana javljajo: Pašić je prispel v Rim, da zastopa pri italijanski vladi srbske aspiracije. Z njim je prišlo več angleških zaupnikov. Pašić je bil v Rimu hladno sprejet. »Perseveranza« dolži sedaj tudi Crnogorce, da sodelujejo pri srbski agitaciji. Bivši crnogorski ministri so baje ustanovili v Švici poseben odbor, ki propagira, da je Makedonija srbska.

== L'en inisti v službi »ohrane«. »Baseler Nachrichten« priobčuje članek z dobro podučene ruske strani, iz katerega se razvidi, da so Leninisti že za časa carske vlade igrali nečastno vlogo. Nova ruska vlada je dobila v svoje roke razne spise, zlasti so interesantni spisi iz arhiva policijskega oddelka. Med temi so tudi spisi, ki kažejo odnose Obrane do Leninistov. Iz teh se vidi, da je tajna policija podpirala radikalno socialistično skupino proti ostalim socialističnim strankam. V enem odstavku, ki ima napis »Od Ljeningovega centralnega odbora«, je točna protokolizacija tajnega delovanja Ljeningove skupine. Zaščitniki carskega režima so prišli po večletni izkušnji do tega, da se revolucionarnega pokreta ne da ubiti, zato so poskušali kompromitirati pokret in ga nadzorovati s podkupovanjem voditeljev. Iz vsega pa, kar se je razkrito doslej, izhaja, da Ljening sam ni umazal svoje časti z izdajalskimi čini ali drugimi kompromitirajočimi odnosi s sovražniki pokreta, toda nekateri njegovi prijatelji in ožji strankarski sodrugi so z dobljenimi materialnimi tako obremenjeni, da je

Ljening sam indirektno kriv. Sodno preganjanje razkrinkanih boriteljev za svobodo, ki so bili de facto agenti provocateuri, bode očistilo revolucionarne stranke, ali posledice zločina delovanja teh izdajalcev se bodo še dolgo občutile.

== Pred preobratom na Švedskem? Na Švedskem se pripravlja politični preobrat, ki bi postal tudi mednarodnopolitično največjega pomena. Napredne stranke, ki imajo v parlamentu večino, hočejo same prevzeti vlado, kateri bi naj stopil na čelo znani socialist Branting. Brantingovo mišljenje je znano; mož je skozi in skozi ententofilski. Zato ga konzervativni listi ljuto napadajo ter mu očitajo, da namerava speljati Švedsko v isti položaj, kakor Venizelos Grško. Na to očitanje odgovarja Branting v »Socialdemokraten«: »S to prispodobom sem povsem zadovoljen, Venizelos je zasvožen le v centralnih državah, povsod drugod ga smatrajo za pravega prijatelja domovine«. Listi pripominjajo k temu: Branting bi torej krenil kot ministrski predsednik po Venizelosovi poti ...

Kako je v Renčah?

Dne 23. jul. zjutraj sem se odpeljal s kolesom iz Ajdovščine po glavni cesti v Dornberg. Med potjo sem naletel na več Renčanov in drugih ljudi iz sosednjih občin, kateri so vsi zaprašeni in zagoreli od solnca, med vrvenje avtomobilov in vozov, delali na cesti. Ti so reveži, taki so, kakor staroveški sužnji; pripovedovali so mi, da tudi oni nimajo dobrot pri sedanjih svojih naporih in težavah, tolažijo se z upanjem, da boče skoro kmalu konec vojne in tedaj da bo dana prilika njim prvim, se zopet povrniti na svojo ljubljeno rodno grudo. Prišedšemu na vrh Zalošč, se nudi človeku krasen razgled proti zapadu po naši lepi spodnji Vipavski dolini, po krasnih, s trtami in sadnim drevjem obrastlih gričih. Od tu vidiš Gmajno (Trsteli, Veliki vrh, Fajti hrib itd.) vse dol do Furlanije. Zadržalo je v tem trenutku po meni, v zavesti, da vidim zopet svoj domači kraj, skoro bi bil mislil, da tod okrog ne hrumi vojna. Oh, kako sladak je bil ta prvi trenutek, le žal, da ni dolgo trajal, ker sem se takoj spet zavedel in prepričal, da je ta moj trenutni občutek bil lepa iluzija. Nato sem šel na tamošnje orožniško postajo in od tod v Renče. Seveda s potrebnim dovoljenjem in spremstvom. Iz Zalošč proti Dornbergu se je nudila že slika vojnih grozot, tam po tleh pred hišami leže nekoč lepe trte od latnikov, brajde in njive, vse je opustošeno in zapuščeno. Kdo ni poznal teh lepih brajd, latnikov, vrtov in krasnega rodovitnega polja v Dornbergu? Tudi hiš je tamkaj mnogo od granat porušenih, nekatere izmed teh so popolnoma razbite. Na poti iz Dornberga proti Gradišču sem zazrl na desno na griču nekaj tako lepo Prvačino, katere je prej napravila nad vse prijeten vtisk in vsakega izletnika, ker je bila, kakor da je iz gaja vzrastla; danes pa vidiš mesto legega polja, krasnih vinogradov in vrtov neko praznoto in osamljenost, ki tamkajšnji kraj od dne do dne bolj v »puščo« spreminja. — Ze prva hiša na Gradišču, takozvana gostilna »Krasnovid« (danes bi se ji bolje prilegal naziv »Žalostni razgled«), napravi na opazovalca vtisk opustošenja in razdejanja, iz pritličja se vidi v klet in v podstrešje, ne da bi te pri tem opazovanju ovirali podovi ali stropovi; tako je tudi po večini z drugimi hišami na Gradišču. Prvo kakšno bunko od granate, tem hujše pa je razdejanje v vasi na primer pred cerkvijo, od farovža do grada in z gradom vred je skoro vse porušeno. Zgonik ima pod linami ravno na sredini veliko vdrtno. Cerkev je le malo poškodovana. Farovž ima v pritličju pod sobo, v kateri je bil nastanjen gosp. učitelj Rojic, veliko vdrtno v pročelju vzdana Simon Gregorčičeva spominska plošča je ostala doslej nepoškodovana. Škoda bi je bilo, ko bi jo sovražna granata ugonobila. Hodeč sem ter tja po vasi, domislil sem se marsikatero prijetno in vesele urice, katero sem med gostoljubnimi Gradiščani preživel. Lahko se že sedaj reče, da boče treba Gradišče po vojni docela nanovo sezidati. V gradu se mi je nudil razgled na celo bojišče v razsežnosti od Sv. Gore do Fajtjega hriba. Sv. Gora, Sv. Gabrijel, Sv. Valentin in na nasprotni strani Gmajna (Fajti hrib, Veliki vrh itd.), vse to je, kakor da bi bilo s pepelom posuto. Sv. Marka je pa rjav tako kot lansko leto Kalvarija. Ako bi gledal v Gorico s prostim očesom, domneval bi si, da je le malo poškodovana; opazim na primer vojašnice na Mirenski cesti, škofove zavode itd., seveda je vse drugače, če se to opazuje z daljnogledom. Na Sv. Gori je še toliko razločiti, kje da je bila cerkev in samostan, Volčjadraga je tudi močno prizadeta; videti je da

hiši gg. Turela in Kodrmaca sta malo trpeli, dočim so druge hiše po večini brez streh. Tudi Zadragna opekarna na Dobravi je uničena. Vseh devet opekarn v Renčah, Biljah, Bukovici in Volčjadragi je brez dimnikov. Bukovici je videti, da je po vojni manj trpela, kot pa Volčjadraga. Bilj tozadevno nisem mogel tako opazovati, ker to ovira drevje. Iz Gradišča v Renče sem šel po stari poti, vodeči mimo Arčnov. Vinogradu se neobrezani, vse je kakor pušča. Med potjo sem se na Robatovcu ohladil v neki kaverni, katero bodo po vojni domačini prav lahko s pridom uporabili. Ko sem došel nad Arčone, se mi je nudila čudna, nerazumljiva slika: najprej renška cerkev brez zvonika, na levo pa Gmajna, vsa opustošena, brez bilke kakega zelenja, polna skrivnih potov, ki vodijo v jarko. Ko vse to gledam okrog sebe, se mi skoro prične v resnici mešati. V Arčonih so hiše še malo pokvarjene, tudi tramovje in podovi se semtertja še vidijo. Studenca v Klancu in klanec proti Vrtovcu so granate ta dan prej zasule. V Potoku stoji še vse hiše. Od Arčnov do vasi Renče je vse preklunjano z granatami, tudi zid pokopališča je na dveh krajih podrt. Na Vrtovcu stoji še vse hiše. Pri Lukežih nisem bil; videti pa je, da so Lukežiči močno trpeli. Podkraj, Žigoni in Martinčiči so kakor prej, nekaj hiš je videti porušenih. Mohorini, Vinisce, Jazeni, Spacapani in Merljaki so najbolj prizadeti. Kaj pa vas Renče (Britof)? Britof je skoro polovico poražen in pri tem so najbolj prizadeti: vila g. glavarja Lasiča, vila Brumatova, gostilna gg. Hebatov, skoro cela »gasa« proti župnišću in tudi grad je močno trpel. Skoro najmanj izmed vseh je trpela vila g. nadučitelja Vižintina; druge hiše so več ali manj vse prizadete. Cerkev je močno podrt, posebno ona stran proti zahodu je na več krajih preluknjana, nad presbiterijem je vse porušeno z zvonomik vred. Polje je neobdelano, seno je pa pokoseno. Pri odhodu iz Renč so me polentariji pričeli pozdravljati z granatami. Ako Bog da, da se vrnemo še pred pomladjo domov, bomo deloma obvarovali vsaj trte, tudi polje in senožeči bi se dalo kmalu spraviti za silo v stari red. Glede popravljanja in postavljanja hiš, o tem se še ni meniti; to delo bo šlo od rok, kot da bi žgal, saj smo pač vendar v Renčah v pretežni večini skoro sami zidari. Pozdrav vsem Renčanom! — Štepančič, župan.

Vesti iz primorskih dežel.

One matere begunce, ki so porodile v letih 1915 (počenši z majem), 1916 in 1917, ali pa pričakujejo poroda, naj vložijo pri posredovalnici za goriške begunce v Ljubljani, Dunajska cesta 38/I. pismene prošnje za podporo. Posredovalnica za goriške begunce v Ljubljani, Dunajska cesta 38/I. Plemstva z goriškimi predikati. Generalmajor Ervin Zeidler, poveljnik v Gorici do pada mesta, je dobil plemstvo s predikatom »Edler von Görz«, generalmajor Mihael Gärtner plemstvo s predikatom »Edler von Karstwehr« in podpolkovnik orožn. poveljstva št. 2. Julij Berner plemstvo s predikatom »Edler von Karstenwall«.

Crničje so obstreljevali Italijani zadnje dni in napravili nekaj škode. Zasedo je tudi šolsko poslopje. Ranjena je bila gospa soproga nadučitelja Baše, k sreči le lahko. Crničje v Vipavski dolini so najbližje goriške fronte. Pisma iz Italije. Prejel sem dopisnico g. Karola Obljubka, sina kojčanskega župana, ki piše med drugim: Dragi Anton! Tvoje cenj. dopisnico z dne 15. aprila sem dobil. Preselili smo se iz prevroče Sicilije v Lombardijo in sicer v kraj Voghera, provincia Pavia; via Garibaldi 34. Tu so tudi družina Jancič iz Snežatna, Lenardičeva (Vikova) iz Kojškega, Vugavi z Gmajne, obe plemeniti Reja iz Kozane, Prinčičevi (Šutnari), iz Kozane, Karlinč Šutn iz Kozane, družina Miha Sirk iz Kozane, Mihael Jancič iz Snežatna in še dosti drugih. Gre nam še precej dobro, samo poprašujemo vsi, kdaj se vrnemo domov. — Drugi poročajo, da se je vrnilo nekaj družin s Krasnega in z Brega k sorodnikom v Kožbansko občino. Pišejo, da sovražnik ravna lepo z njimi. — Anton Melinek, Dovje št. 8, Gorenjsko.

Umrl je v Lebringu na Štajerskem g. Vladimir Jenko, trgovec iz Podgrada v Istri. Star je bil 32 let. Za revidenta pri pomorski oblasti je imenovan Ivan Cibič iz Trsta. O. kr. slov. drž. gimnazija goriška. Zaposlovalni tečaj v Trstu. Vsi oni gimnazijci od III. do VIII. razreda, kateri nameravajo obiskovati v prihodnjem šolskem letu ta zavod, naj to na dopisnici nemudoma javijo vodstvu, Trst, ulica Galatti 8. I. Slovensko ljudsko šolstvo v Trstu. Po drugih sledijo tu statistični

podatki o občinskih ljudskih šolah v tržaški zgornji okolici. Ali vsled vojnih razmer n. pr. petrazredna ljudska šola na Proseku, v katero je vstopala mladina s Proseka, Kontovelja, Grljana, Miramarja in proseške železniške postaje, že dve leti ne posluje, ker se šolski prostori uporabljajo za vojaške bolnišniške namene. Z druge strani pa tudi prebivalstvo v nekaterih vaseh zgornje okolice, ki so bliže fronti, precej fluktira, kakor pač bolj pretna nevarnost. Ljudstvo se preseljuje. Ko se nevarnost nekoliko poleže, se zopet vrača v svoje domove in otroci zopet zahajajo v šolo. Občinska ljudska šola v Bazovici je štirirazrednica in je štela ob koncu leta 153 (86 + 67) otrok. Vsi Slovenci. Občinska ljudska šola v Gropadi-Padričah je dvorazrednica. V začetku šolskega leta je bilo vpisanih 137 otrok in toliko jih je tudi bilo ob koncu leta. Vsi Slovenci. Občinska ljudska šola na Katinari je petrazredna z dvema vzporednicama. Ob koncu leta je bilo na šoli 385 otrok (180 dečkov + 205 deklic). Vsi Slovenci. Občinska ljudska šola na Proseku-Kontovelju je bila v šolskem letu 1914.—15. petrazredna z eno vzporednico. Vpisanih je bilo 346 ob koncu leta in 339. Občinska ljudska šola v Sv. Križu je petrazredna z 2 vzporednicama in je štela ob začetku leta 377 otrok ob koncu leta pa 330. Glede občinske ljudske šole v Trebčah, ki je tri-razredna, doslej še ni podatkov o pravkar prošlem šolskem letu. Na vseh 7 ljudskih šolah (38 razredov) v zgornji okolici je bilo torej 2008 šolskih otrok (994 dečkov in 1014 deklic) in med vsemi samo 1 italijanske narodnosti. (Ob koncu šolskega leta 1912.—13. jih je bilo 1574.) Na en razred prihaja okoli 53 otrok; če pa vzamemo, da je splošno število šolskih otrok ob začetku leta za približno 10%, višje kot ob koncu, imamo tudi tu 58 otrok na razred. Skupno število šolskih otrok na slovenskih ljudskih šolah (115 razredov) v Trstu je bilo torej naslednje: 1968 (CMD) + 2658 (občinske šole v spodnji okolici) + 2008 (občinske šole v zgornji okolici), torej 6634 otrok (3178 dečkov + 3456 deklic) in od teh 6616 Slovencev.

Zaplemba premoženja. Tržaška deželna sodnija je odredila zaplemba premoženja akademika slikarja Gladka Gambona iz Trsta, ker je osumljen zločina proti vojni sili države.

Ribiči iz Gradeža ki so prekorčili 38. leto in so uvrščeni med vojake, naj naznanijo posredovalnici sledeče podatke: Krstno in družinsko ime, ime očetovo, običajno bivališče, rojstno leto, rojstni kraj in vojaško krdo, pri katerem služi dotičnik. Posredovalnica za goriške begunce v Ljubljani.

300 vagonov pšenice za Dalmacijo. „Naše Jedinstvo“ poroča iz Zagreba od dobro informirane osebe, da hrvatska vlada oziroma gospodarstvo društvo je imelo že pripravljenih 300 vagonov pšenice, da jih pošlje v Dalmacijo, ali zadnji čas je prišla iz Budimpešte prepoved izvoza. Iz Hrvatske bi radi pošiljali živila v Dalmacijo, ker hrane tam ne manjka, ali brez prevoznih listin to ni mogoče.

Kdo ve kaj? Janez Mavrič, zidar, doma iz Anrovega štev. 24. na Goriškem, išče svojo ženo in dve hčeri, ki so bile doma ob izbruhu italijanske vojne, a od tistega časa ne ve nič o njih. Kdor bi kaj vedel, naj sporoči župnemu uradu na Catežu ob Savi. — Jožef Rot, doma s Srpenice št. 70., je prišel sedaj iz ruskega vjetništva in bi rad izvedel, kje se nahaja njegova družina. Njegov naslov se glasi: Jožef Rot, K. u. k. Inf. Rgt. Nr. 97., Stab. Abt. Radgona, Štajersko.

Dnevne vesti.

Cesarjeva želja. Korespondenčni urad javlja, da želi cesar, naj se povodom njegovega rojstnega dne 17. avgusta in povodom njegovega godu 4. novembra opuste s kakimi stroški združene priredbe.

Vojno odlikovanje. Poročnik Ciril Rih t. a. r. bos. herc. p. 2., je dobil signum laudis.

Odlikovanje. S fronte nam pišejo: gosp. France Stayer, ognjčar težkega topničarskega polka našega težkega zbora je bil ponovno odlikovan z srebrnim zaslužnim križcem na traku hrabrostne svetinje; lastno življenje tvegajoč je z nadčloveškim naporom rešil svojega pod lavino zasutega nadporočnika. Vrliga Ljubljana črnovojnika krase sedaj že štiri odlikovanja: velika srebrna in bronasta hrabrostna svetinja, srebrni zaslužni križec in Karlov četni križec.

Iz sodne službe. Sodni oficijal Ivan Hrašt je imenovan višjim od-

cijalom, kanclist Leon Terstejnjak oficijalom, oba na Brdu.

Železno mašo, 70letnik svojega duhovništva obhaja 15. avgusta žužemberški dekan Mihael Tavčar. Dekan Tavčar je rojen leta 1823. Na Bledu ter je danes eden najstarejših duhovnikov v Avstriji.

„Poljski teatr frontowy“. Sinoči so predstavljali poljski igralci komedijo „Maz z grzechnościami“ (mož iz uljudnosti). Vsebinska je bila povedana že včeraj, končne razrešitve pa tudi ni bilo težko uganiti. Igrali so gladko, precizno, igra poljskih gledaliških umetnikov se lepo veže, vsa teče brez zadržkov. Tako je bil tudi včerajšnji večer prijeten. Obisk je bil jednak prejšnjemu dnevu. Na fronto so pihali iz Krakova poljski igralci razvedrit bojevnike in v to svrhu so si zbrali razne primerne gledališke komade. Veseloirgi, kateri so igrali v Ljubljani, sta izborno razvedrilo, zlasti še druga, v kateri nastopa stotnik s svojim veselim slugo. Smeha in zabave dovolj ob izborni igri. Prav veselilo nas je, da so nastopili poljski oderski umetniki tudi v Ljubljani ter nam pokazali, kake odlične igralce ima Krakov. Radi bi videli kako veljavnejše dramatično delo izvajajo po njih. Poljski jezik je lep, krepak, izrazit. Igralci in igralke: Nowakowski, Brzeski, Mierzejewski, Trzywdar, Kozłowski, Bieganski, Konarski, Targowska, Pawłowska, Czapłinska, Strycharzka in Świecicka naj ponesejo s seboj poleg hvalečnosti frontnih braniteljev tudi zagotovilo, da so bili nam v Ljubljani jako dobrodošli gostje.

Slavna predstava v deželni gledališču v petek 17. avgusta ob pol 9. zvečer. Pri že naznanjeni slavni predstavi v dež. gledališču prihodnji petek nastopi v glasbenem delu profesor konservatorja v Pragi g. Jos. Prochaska, ki igra a) Liszt: Rigoletto-Paraphrasa (Koncertna fantazija na motive iz opere Rigoletto od Verdi, b) Liszt: Faust valček (Koncertna fantazija iz opere „Faust“ od Gounoda) — Opera koncertna pevka gđica Cirila Medvedova iz Gorice, rojena Ljubljanka, ki je ponovno nastopila z velikim uspehom na Dunaju, Trstu in v Gorici in je ravno zaradi odlične absolutne c. kr. akademije za glasbo na Dunaju poje: Josip Pavlič: Pesem. — Dr. Benjamin Ipavec: Ciganka Marija. — J. Brahms: Že prav lahko srce spava. — J. Brahms: Podoknica. — Emil Adamič: Na lipici zeleni. — A. Thomas: Styrienne iz opere „Mignon“. — Biret: Segnidilla iz opere „Carmen“. — V dramatičnem delu igrajo umetniki in umetnice kralj. hrvatskega gledališča iz Zagreba: „Faun“, komedija v treh dejanjih, napisal Edvard Knoblauch, ki se je z največjim uspehom igrala na večjih odrih. V glavni vlogi nastopi prikrat na slovenskem odru prvak hrvatskih igralcev Josip Pavič, v ženski glavni vlogi pa odlična hrvatska dramatska umetnica Ela Hafner. Sodelujejo tudi naslednji umetniki in umetnice kralj. hrvatske drame: Bog. Vilhar, Ivo Badalič, Alfred Grünhut, Josip Papič, Tonka Savič, Savka Omčikiš, Natalija Zagorska, Romuald Mandl, Petar Kokotović. Gostje kralj. hrvatskega gledališča nam pripravijo krasen večer. — Sodeluje pomnoženi gledališki orkester. — Vstopnice se prodajajo jutri v sredo dopoldne in v popoldne in v četrtek dopoldne od 10. do 12. in v popoldne od 4. dalje pri blagajni dež. gledališča. — Sedeži v ložah po 5, 4, 3 K 80, 3 K 60, 3, 2 K 50, sedeži z parterju po 3 K 70, 3 K 40, 2 K 80, 2 K, na galeriji po 1 K 80 in 1 K, stojšča 60 vin.

Slavna predstava v deželni gledališču se v petek ne more vršiti, ker člani kralj. hrvatskega gledališča ne morejo iz Zagreba. Prireditev je preložena na poznejši čas.

Umrl je danes ob 1. uri popoldne gospod Ivan Kališ, ravnatelj magistratnih pomožnih uradov v pokoju, v starosti 71 let. Bodi vrlenu narodnjaku ohranjen prijazen spomin! Cenjeni rodbini pa naše iskreno sožalje!

Zvišanje tarifov na Južni železnici. Zastopniki Južne železnice so stavili pri vladi primerne korake, da ji dovoli zvišanje vseh tarifov.

Oddaja žrebet. V soboto dne 18. avgusta ob 9. uri dopoldne bo oddajala c. kr. kmetijska družba kranjska v Ljubljani (Poljanska cesta 59) večje število žrebet izključno samo kmetovalcem-konjerecem. Konjerejske zadruge imajo prednost. Seboj je prinesli potrdilo županstva, istotako povodce (afetre).

Oddaja sena za vojaštvo. Radi nujne potrebe je na ukaz najvišjega armadnega poveljstva ukrenilo poveljstvo soške armade, da se dobava sena za prvo silo na Kranjskem izvrši po § 27 zakona o vojni dajavah. Kranjski deželi naloženi kontingent je c. kr. deželna vlada razdelila po okrajih in glavarstvu po občinah.

Oddaja se bo vršila od 17. do 23. avgusta po vseh občinah dežele. Prevzemalci bodo vojaški organi neposredno od občin. Oddaja torej ne pojde po komisijonarijih, ampak po županstvih. Vse množine, ki se te dni oddajo, bodo vštete v kontingentih. Zato morajo županstva imeti natančne izkaze oddanega sena, da to pri bodočih oddajah izkazujejo. Vojaški organi imajo povelje, da dajo županstvu za vse v občini prevzeto seno izkaznico (Bescheinigung). Ko pripelje posestnik seno, dobi od župana prevzemni list, v katerem mora biti zapisana množina in daljavo dovoza, ker se bo kmetu dovoz še posebej plačal in sicer do 5 km 1, od 5 do 10 km 1 K 70 vin. in nad 10 km 2 K za vsak stot. En izvod prevzemnega lista dobi posestnik, eden ostane pri županstvu in tretjega pošlje županstvo s celotno izkaznico cele občine na Deželno mesto za krmlila v Ljubljani, katero posreduje izplačilo od operacijskih blagajn in vodi osrednjo evidenco o vsem v deželi oddanem senu.

Kože-mekarice bo oddajalo „Kranjsko deželno mesto za vnovčevanje živine v Ljubljani“ v najkrajšem času. Kože je importiralo „Kranjsko deželno mesto za vnovčevanje živine“ naravnost iz Švice ter so pravega sameškega plemena — bele barve. Kože se bodo oddajale le revnim slojem v Ljubljani in okolici in sicer takim ljudem, ki imajo mnogo majhnih otrok in tripijo vsled tega pomanjkanje mleka v najhujši meri. Reflektanti iz Ljubljane in okolice (revnejši sloji z mnogobrojnimi otroci) naj se prikladijo za omenjene kože pisмено pri „Kranjskem deželnem mestu za vnovčevanje živine“ v Ljubljani, Turjaški trg št. 1 ter se jim bo pozneje naznanil dan oddaje.

Iz Most nam prihajajo pritožbe nad neredom v tamkajšnjem občinskem uradu. V uradnih urah se igrajo z akti otročki gospoda župana. Tudi mi menimo, da uradne pisarne niso otroške sobe.

Nesreča v Kamniških planinah. V Kamniških planinah se je ponesrečila vdova višjega železniškega revidenta 45letna Marija Kovač. Spodrsnilo ji je na Okrešlju in pri padcu je zadela na rob skale. Zlomljeno ima desno nogo in teže je poškodovana po rokah in obrazu. Nahaja se v deželni bolnišnici.

V kisoškem rovu pri Zagorju se je dne 11. avgusta ponesrečil rudar Titus Golob. Padel je polc nanj, ko je nalogal premog in mu razbil glavo, tako da se je brezvesten zgrudil. Ko so ga prenesli v rudniško bolnišnico, se ni nič zavedel. Zdravnik je takoj izjavil, da ni nobene pomoči več. Ponesrečenec je prišel pred desetimi dnevi od vojakov, kjer je bil od začetka vojne in napravil je samo 9 delavnih dni v Zagorju. Zapušča ženo s štirimi nepreskrbljenimi otroci.

Žaganje je vžil in umrl. Vojaškemu stavbenemu vodstvu v Steinhauzu na Semerniku je bil dodeljen za delo romunski vojni vjetnik 46 let stari Jon Denescu. Pri nakladanju žaganje je več pesti žaganja z močilino g. vžil. Napadilo so ga krči in ko so ga prenesli v bolnišnico je umrl. Graški hinavec zvija oči in pravi, da še ni dognano, če je mož vžil žaganje, ker je bil lačen ali ker je hotel izvršiti samomor. Kdor pa ima kaj vesti o tem, kako se godi vojakom in vojnim vjetnikom na Gornjem Štajerskem, ta bo že verjel, da je bil umrl vojni vjetnik tako izstradan in lačen, da si je poskusil z žaganjem pomagati, pa je to plačal z življenjem.

Italijanski obrati na Koroškem pod prisilno upravo. Pod prisilno upravo so postavljeni ti-le obrati italijanskih podanikov: Fratelli Tamburini v Kočah, P. A. Piussi v Št. Rupertu, Serantoni v špitalskem okraju, fratelli Marchi v Selčah, Unione legnami v okrajih Beljak in Liezen, Giuseppe Bisi v Podkloštru, Giulio Fiorazzo v okrajih Beljak in Liezen, Agostino Scarpa, fratelli Feltrinelli, Alessandro Torto, Giovanni Basadona, Enrico Forni, contessa Foscari. Vsa ta podjetja so se bavila z lesno trgovino, žagami in gozdarstvom na Koroškem.

Kino-Idéal. Spored za danes do četrtka: „Klic ljubezni“, dramatična dvodejanka z Melito Petri, dalje „Če frak dobro pristoj“, jako zabavna štiridejanska veseligrs z znanimi dunajskimi igralci. V petek: Posebni večer! Predstave od 4. ure dalje. Ob 9. uri na vrtu predstava s spremljevanjem gledališkega orkestra. Spremembo sporeda si pridržuje ravateljstvo.

V Prešernovi ulici je bil v nedeljo 12. avgusta izgubljen zlat prstan s 4 briljanti. Dotična gospa, ki ga je našla, naj ga izvoli prinesiti proti dobri nagradi v naše upravišništvo ali pa na policijo.

Spominjajte se „Rdečega križa“.

Aprovizacija.

— Razdelitev mesa na rdeče in rumene A izkaznice. V četrtek, dne 16. avgusta popoldne bo mestna aprovizacija iz svojega skladišča v cerkvi sv. Jožefa oddajala od 5. do 6. ure goveje meso za vse one rme in rdeče izkaznice, ki so zaznamovane s črko A. Družine do 3 oseb dobe 1/2 kg, s 4 in 5 osebami 3/4 kg, s 6 in 7 osebami 1 kg, z več kot 7 osebami 1 1/4 kg. Prinešiti je s seboj nakaznico za meso.

— Razdelitev mesa na rumene B izkaznice. V četrtek, dne 16. avgusta popoldne bo mestna aprovizacija razdeljevala v cerkvi sv. Jožefa na rumene izkaznice, zaznamovane s črko B, goveje meso po 2 kroni kg. Določa se naslednji red: od pol 2. do 2. štev. 1 do 200, od 2. do pol 3. št. 201 do 400, od pol 3. do 3. št. 401 do 600, od 3. do pol 4. štev. 601 do 800, od pol 4. do 4. štev. 801 do 1000, od 4. do pol 5. štev. 1001 do 1200, od pol 5. do 5. štev. 1201 do konca Družine do 3 oseb dobe 1/2 kg, s 4 in 5 osebami 3/4 kg, s 6 in 7 osebami 1 kg, z več kot 7 osebami 1 1/4 kg. Prinešiti je s seboj nakaznico za meso.

— Razdelitev krompirja. Mestna aprovizacija ljubljanska bo v četrtek, dne 16. avgusta nadaljevala z razdeljevanjem krompirja. Krompir se oddaja iz aprovizacijskega skladišča pri Mühleisnu na Dunajski cesti in ga odpade na vsako osebo po 2 kg. Določa se naslednji red: Dopoldne od 8. do 11. ure pridejo na vrsto stranke, ki dobivajo kruh v vojni prodajalni na Bregu, popoldne od 2. do pol 4. odjemalci pekarije Mole v Sv. Florjani ulici, od pol 4. do 5. odjemalci pekarije Trček na Bregu, od 5. do 6. odjemalci pekarije Zalar na Starem trgu. Kilogram krompirja stane 50 vinarjev.

— C. kr. urad za ljudsko prehrano je nemesni dan 17. avgusta t. l. kot najvišji rojstni dan Njegovega Velikanstva cesarja dovolil, da se sme na ta dan uživati meso.

— Petrolej. Na Dunaju so uradno razglasili, da še dolgo ne bo mogoče dobivati petroleja za kuhanje in za kurjavo ter svare ljudi, naj ne kupujejo aparatov, za katere treba petrolej.

Književnost.

— »Ljubljanski Zvon«. Vsebinska avgustovega zvezka: Fran Albrecht: Atila. Fran Albrecht: Globlje in tišje. Alojz Kraigher: Mlada ljubezen. (Dalje.) Janko Glaser: Ženi. Emil Leon: Cvetje v jeseni. (Konec prihodnjic.) Rado Murnik: Na Bledu. (Dalje.) Dostojevski — dr. Vladimir Borštnik: O smrti kazni. Oton Župančič: Uspavanka. — Janko Samac: Dvoje misli. Dr. Zober: Slovensko in tuje slovo. Dr. Franc Derganc: Henri Bergson. (Dalje.) Oton Župančič: Mislili. Listek. Dr. Simon Dolar: Dokazi za bit božjo. — Dr. Simon Dolar: V samoobrambo! — Dr. L. Dr. Milan Heimrl. — Dr. V. B. Dostojevski in smrti kazni. — —va: Književno poročilo.

— Književna objava. V nakladi izdajateljskega zavoda „Jug“ so izšla v poseb. knjigi, še ne izdana dela pokojnega A. G. Mataša pod naslovom: „Feljtoni i eseji“ s sledečo vsebino: Ljudi i ljudi, Književna kriza, Umjetnost i nacionalizam, Futurizam, A. Harambasič, Emerson, Pod florentinskimi šeirom, Od Firenze do Zagreba. Naslovni list je napisal J. Miše. Cena 2 K 50 vin. Naročila naj se pošiljajo „Nakladnemu zavodu Jug“, Zagreb.

Razne stvari.

*** Samomor podpolkovniške vdove.** Pri Nussdorfu kraj Dunaja so našli te dni ženski klobuk in dognali, da je lastnica tega klobuka 52letna žena podpolkovnika Konzalija Holmes. Izkazalo se je, da je gospa skočila v vodo, ker si ni mogla preskrbeti potrebnih živil in so jo tudi njeni sorodniki pustili na cedilu.

*** Nemški šolski otroci — bosonogi.** Pruski naučni minister je izdal na vse šole ukaz, da je šolarje in šolarice naučiti največje štedljivosti z obutvijo in jih vzpodbujati, naj hodijo poleti bos ali kvečjemu na lesenih podplatih. Minister pravi, da je treba poleti in jeseni kolikor največ mogoče usnja in podplati prihraniti, sicer zna po zimi vsega zmanjkati.

*** Podražanje francoskih knjig.** Zveza francoskih založnikov je sklenila, da zviša cene francoskih knjig. Z malimi izjemami veljajo francoske knjige vedno 3 franka 50 centimov, to je dosti manj, nego veljajo knjige povprečno pri drugih narodih. Francozi so praktični ljudje in ne vprašajo dosti za opremo knjig, toliko bolj kritični so pa glede vsebine. Odslej bodo francoske knjige veljale povprečno 4 franka.

*** Slona so zaklali.** V zoologskem vrtu v Bratislavi na Nemškem so morali velikega indijskega slona zaklati, ker si je bil zlomil hrbtnico. Mesar, ki sicer kolje konje, je razglasil, da bo slonovo meso razprodal. Navalilo se je na vse zgodaj toliko ljudi, da jim še policija ni bila kos. Srečni kupci, ki so dobili slonovo meso, pravijo, da je pečeno izvrstno, kakor najboljša govedina. No, morda ti ljudje že dolgo niso vžili dobre govedine.

*** Zemljica na Nemškem.** V Monakovem na Bavarskem dobivajo od 13. avgusta po dva kilograma kruha na glavo in na teden, namesto enega kilograma kruha pa lahko dobe 750 gramov moke. Listi naznanjajo, da bodo v Monakovem zopet pekli zemljice, sicer ne iz moke-nulice, a vendar bele zemljice. V Lipskem na Saksionskem so pekomo dovolili, da smejo zopet peči zemlje iz pšenične moke; taka zemlja mora biti težka 65 gramov in velja 5 pfenigov. Tudi na severnem Nemškem bodo začeli peči zopet zemlje iz pšenične in ržene moke.

*** Tuji državljani.** V Avstriji živi mnogo ruskih in romunskih državljani. Večinoma so dezertirji in nimajo izkaznic. Vsi ti inozemci so bili potrjeni k vojakom, če niso mogli dokazati, da so pripadniki sovražnih držav. Marsikdo se je v vrstah avstrijske armade boril mnogo mesecev predno je bilo dokazano, da je inozemec. Tako je bil neki Josip Misset, ki je izvrševal v Brodyju v Galiciji 18 let mersarski obrt, potrjen in je 1. maja 1916. dodeljen 27. pešpolku. Osem mesecev se je mož boril na soški fronti, a ko se je izkazalo, da je romunski državljani, so ga — internirali.

*** Nečejo streljati.** Na Angleškem živi vse polno Židov, ki so ruski državljani in dolžni služiti v ruski armadi. Svoj čas je bil med rusko in angleško vlado sklenjen dogovor, glasom katerega je angleška vlada opravičena vzeti te ruske državljane v vojaško službo. Teh potrjenih Židov je 30.000. Vrli kotje pa nečejo k vojakom. Sklenili so na poseben konferenci, da se raje vrnejo na Rusko, kakor da bi služili pri vojakih. Seveda je ta sklep tako umeti, da pač zapuste Angleško za čas vojne, na Rusko pa ne pojdejo, nego v kakor nevtralnem deželu.

*** Moderniziranje poljske narodne nošnje.** V Varšavi so ustanovili zvezo za nacionaliziranje oblačil. Načelo tega dela bo: Uvesti je oblačila, ki bodo v skladu s predpisi estetične in navadne poljske narodne nošnje; opustiti je vse iz inozemstva uvažane modne stvari; kmečka nošjo je prikriti tako, da ohrani svoj narodni značaj, a se polepša in prilagodi razmeram časa. Kdor pozna izredno eleganco poljskega ženstva, ki nič ne zaostaja za angleškim in francoskim, ta bo pač težko verjel, da bi ta propaganda imela kaj dosti uspeha.

*** Čudške pogrebne določbe.** Pred kratkim je umrl v Berlinu trgovec, ki je bil velik prijatelj veslovanja; v oporoki je določil, da morajo njegovo krsto spustiti v jezero Udanu. V Strassburgu leta 1909. umrl sodni predsednik je v oporoki določil, da ga morajo po smrti sežgati in nesti njegov pepel na vrh velikega Kleka, da ga veter raznese. Norveški pisatelj E. si je dal vse svoje spise stlačiti v en kos in je v oporoki ukazal, da se mu mora ta stisnjeni papir položiti v krsto pod glavo. Mizar G. v Hamburgu je v oporoki določil, da morajo v njegovo krsto zabiti toliko žebeljev, kolikor je on v svojem življenju izdelal krst; zabili so 3471 žebeljev. V Reichenbachu v Šleziji je l. 1912. umrla gospodična, ki je zapustila mestu znatno premoženje, toda s pogojem, da prepeljejo njeno truplo v Rim in je razstavilo več dni v Vatikanu, poleg krste pa mora biti na potu in v Rimu in do pogreba v kletkah več belih golobov.

* **Ljubosumna igralka.** Gospa Leguillard de Belleville v Parizu, odlična igralka prvega francoskega gledališča, se je pred nekaj leti zopet poročila z neznanim igralcem Georgesom Willom. Ko ta ni mogel dobiti v Parizu angagementa, je potoval po malih mestih in se pri tej priliki večkrat spozabil ter doživel z raznimi igralkami kratke romane. Njegova soproga pa ga je vzlic svoji starosti strastno ljubila in ko se je vrnil, ga je napadla z revolverjem in nanj štirikrat ustrelila. Razprava o tem zločinu je bila senzacionalna za Pariz. Kuharica je sicer izpovedala, da je obtoženka neznosna ženska in blaznoljubosumna, a druge priče so o ljubezni obtoženke povedale toliko lepega in ginljivega, da je bila gospa — oproščena.

Pri glavobolu, omotici, tesnobi v prsih, utripanju srca zadostujejo včasih že male množine naravne Franz-Josef grenčice, da uredijo izpraznenje telesa, kar pospeši tudi tek in spanje in vse prikazni tesnobe izginejo.

Darila.

Za Rdeči križ. Zastop za Kranjsko v Ljubljani vzajemno zavarovalne banke „Slavija“ je podaril 100 K deželniemu in gospodarskemu pomožnemu društvu Rdečega križa, za kar se društvo tim potom zahvaljuje najpriščneje.

Aprovizorjem zakladu za prehrano ubožnih slojev ljubljanskih poklonil je neimovnan dobrotnik, kakor že ponovno, vnovič znatno svoto 500 K.

Za vdove in sirote. Gospa Marija Joras darovala je odškodnino za oddane kovine v znesku 8 K za vdove in sirote padlih vojakov.

G. Josip Zidar je daroval kakor običajno vojaško nastanitveno pristojbino, katero bi imel prejeti za mesec julij 1917 za prostore v hiši ob Dunajski cesti št. 31 v znesku 77 K 50 vin. v štirih enakih delih: 1.) vdovam in sirotam padlih ljubljancev, 2.) za mestno aprovizacijo ubožnih slojev, 3.) vojnookrbovalnemu uradu in 4.) Rdečemu križu.

O priliki poroke g. Jožefa Milnarja in g. Ivanke Pečnik pri sv. Hemi, se je nabralo K 15 za goriske begunce, za kar se „Posredovalnica“ najtopleje zahvaljuje.

Za oslepele vojake. Gospa Angela Agnola, trgovka v Ljubljani, je darovala v spomin svojega pokojnega soproga v sklad za zavod za slepe 200 K. V isti namen: Osobe trdke A. Krisper v Ljubljani je darovalo v sklad za nameravani deželni zavod za slepe 62 K kot preostanek zbirke za venci pok. gospici Juliji Serjak, dalje je poslal g. St. Jenko, vikar v Pogorah (Istra) v isti namen 16 K.

Upravištvu naših listov so poslali: Za „Družbo sv. Cirila in Metoda“ namesto cvetk na krsto umrlemu prijatelju g. Franu Rozmanu 20 K. Lojze Vernik. Kokalj Viktor in Zva Uroš darujeta K 2-40. Srčna hvala!

Umrli so v Ljubljani:

Dne 7. avgusta: Matija Simlovčič, pešec, na obrtni soli. — Hedvika Rožič, žena slikarja, 27 let, Mala čolnarska ulica 7.

Dne 8. avgusta: Peter Škafar, posestnik, 60 let, Črna vas 23.

Dne 9. avgusta: Helena Dežman, mestna uboga, 73 let, Japljeva ul. 2. — Alojzij Nathan, črnovojnik, v Marijanišču.

Dne 10. avgusta: Franc Novak, uslužbenec drž. železnice, 31 let, Solska ul. 245.

Dne 11. avgusta: Franc Rozman, c. kr. kontrolor v p., 72 let, Resljeva c. 1. — Drago Petercel, sin žel. sprevodnika, 4 mes., Celovška cesta 22.

Dne 19. avgusta: Ferdinand Linzmenyr, črnovojnik, v Marijanišču. — Benžian Ensel, pešec, na obrtni soli.

V deželni bolnišnici:

Dne 5. avgusta: Jera Kastelic, žena kajčarja, 63 let.

Dne 6. avgusta: Bogumila Babnik, hči posestnika in trgovca.

Dne 8. avgusta: Karolina Vilhar, žena nadučitelja, 46 let. — Ivan Jerič, bivši delavec, 50 let.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Valentin Kopitar.

Lastnica in tisk „Narodne tiskarne.“

NEUVESJE ROMANSO IN BARBEN

Velika izbora rokavic in raznovrstnih parfemov

O. BRACKO

LJUBLJANA

DUNAJSKA CESTA 12.

Mesto družabnice

ali pomoč pri gospodinjstvu, isče mlajša gospa, samo pri najodličnejših rodbinah, brez plačila. Ponudbe naj se pošiljajo na uprav. „Sl. Nar.“ pod „Na deželo 2674“.

Kostanjev in brastov les

vseke množine, od 10 cm debelosti naprej, kupi po najvišji ceni **Josip Cizel, na Polzeli, Stajersko.** 2374

Vozna kolesa

in pritikline, poprave, emajliranje in poniklanje izvršuje točno in ceno 1311 **A. Weissberg, Dunaj II, Untere Donaustrasse 23/S.** Cenik odd. 1 zastoj.

Popravila in preobleke točno in ceno. Najcenejše **dežnike in solnčnike**

domačega izdelka priporoča tvornica dežnikov in solnčnikov

Jos. Vidmar Ljubljana

Pred Skofijo 19 — Prešernova ulica 4.

Narodna knjigarna

v Ljubljani Prešernova ulica šte. 7.

priporoča kancelijski, konceptni, dokumentni, ministrski, pisemski, ovični in barvani papir. **Rusele s pisemskim papirjem.**

Zrgovske knjige v vseh velikostih, črtane z eno ali z dvema kolonama, vezane v papir, platno ali polusnje.

Odjemalne knjižice po različnih cenah.

Zalaga šolskih zvezkov in risank.

Zavitke za urade v vseh velikostih.

Velika izbor vseh pisarniških potrebščin, avinčnikov, peres, poravnalnikov, radirk, kamenčkov, tablice, gobice, črnila itd.

Barve za šole in umetnike.

Razglednice pokrajinske, humoristične, umetniške vseh vrst, od najpreprostejših do najfinjših.

Albumi za slike in dopisnice, vezane v pliš in v uanje.

Poezijske knjige.

Podobice za otroke.

Seseni okvirčki za razglednice.

Risalne deske, trikotniki, palete, risalna ravnila, tuše, čopiče.

Notesi in tintniki.

Zahvala.

Za obile izraze iskrenega sočutja, ki smo jih prejeli povodom smrti našega srčno ljubljene očeta, starega očeta in tasta, gospoda

Josipa Strancarja

bivšega posestnika na Ukanjah

preminulega v pre gnanstvu v Mokronogu, se tem potom najsrčneje zahvaljujemo

Posebno izrekamo zahvalo pč. duhovščini v Mokronogu in pč. g. Iv. Hladniku, dež. in drž. poslancu, za udeležbo pri pogrebu, velen. občinstvu iz Mokronoga ter pregnancem iz Goriške za obilo spremstvo k zadnjemu počitku.

Rihenberg - Mokronog - Ustje, 9. avg. 1917.

Družine: Strancar, Arh, Stibilj.

Vizitnice v elegantni obliki priporoča Narodna tiskarna.

Stroji za striženje las à 10 K. Britve od 2—10 K. Brivski aparati, brivske kline

najboljše kakovosti po najnižjih cenah pri **A. WEISSBERG, Dunaj II, Untere Donaustrasse 23/S.** Specijalni cenik odd. IV. gratis. Za trgovce en gros cenik.

Nad 50 let obstoječa **parna barvarija in kemično snaženje oblek**

ter **apretura sukna**

Ljubljana, **Anton Boc** Glince, Selenburgova ul. 6. Burska ulica 46. se priporoča. Najnižje cene. Postrežba vestna in točna.

Podplati

se ohranijo, če se na nove ali malo ponožene čevlje pritrdijo nabitki iz usnja.

Za en par z žebrički cena 232

za otroke	za dame in dečke	za gospode
26—35	36—42	40—46
K 1'20	K 1'50	K 1'80

Dobe se v zalogi čevljev „PEKO“ **PETER KOZINA & Ko., Ljubljana, Breg, nasproti Sv. Jakoba mostu.**

Sijajna veseloigra z veselo Lizo Weisse v „KINO CENTRAL“ v dežel. gledališču.

Torek 14., sredo 15., četrtek 16. avgusta:

Veliki dobitok.

Detektivska veseloigra v štirih oddelkih. V glavni vlogi Liza Weisse.

Gref Lev Tolstoj! Gref Lev Tolstoj!

ŽIVI MRLIČ.

Drama. Roman spisal grof LEV TOLSTOJ.

Poleg tega še drugi sijajni filmi.

PREDNAZNAILO:

V petek 17. avgusta ob 4., pol 6. in 7. zvečer velike slavnostne predstave povodom rojstnega dne cesarja Karla:

Naš cesar.

Najnovejši kinematografski posnetki iz življenja našega cesarja.

Senatorjeva volitev.

Velika detektivska drama. Najslavnejši detektiv

STUART WEISS v glavni vlogi.

Izobražen trgovec

sprejme za čas vojne zaupno mesto kot poslovodja, blagajnik ali primerno. Kavcija na razpolago. — Prijazne ponudbe pod „Najboljše reference 2623“ na uprav. „Slov. Naroda.“ 2623

LJUBJANA, Dvorski trg šte. 1.

Franc Furlan

naslednik Faschingove vdove

ključavničarstvo

in zaloga štedilnikov

se nahaja: 125

Šmbožev trg šte. 9.

AVG. AGNOLA

v Ljubljani, Dunajska cesta 11.

Velika zaloga

steklenine, porcelana, svetilk, zrcal, šip, kozarcev, vrčkov l. t. d.

Gostilniška in kavarnarska namizna posoda po najnižjih cenah.

Ustanovljeno 1846.

Parno barvarstvo

ter kemično čiščenje in snaženje oblek.

Apertura sukna.

JOS. REICH

Poljanski nasip - Ozka ulica št. 4.

Sprejemališče

Selenburgova ulica št. 3.

Postrežba točna. Solidne cene.

✕ ✕ ✕ ✕ ✕

Ivan Bizovičar

umetni in trgovski vrtnar

Ljubljana 839

Kolezijska ulica št. 16

priporoča svojo bogato opremljeno vrtnarstvo ter okusno izdelane vence, šopke in trakove.

✕ ✕ ✕ ✕ ✕

Izposojevanje ob mrtvaških odrih drevesne svetilice, kakor tudi najfinije dekoracijske svetilice za dvorane in balkone. Vsakovrstne sadike do najzlahnejših cvetlic in zelenjadi. Sprejemam naročila na deželo. Vsa naročila se izvršujejo točno in solidno.

Brezolavke: I. Bizovičar, vrtnar, Ljubljana.

MALA VILA na Dolenjskem s pohištvom in vrtom se daje mirni stranki brez otrok v najem. 2682

Ponudbe pod „Vila 2682“ na upravn. »Slov. Naroda«.

LOKAL

v Ljubljani, se išče za takoj ali pozneje. 2681

Pismene ponudbe pod „Lokal 2681“, na upravn. »Slov. Naroda«.

Mirna stranka brez otrok išče stanovanje z 2 sobama in kuhinjo za november t. l. Ponudbe pod „november 2671“ na upravn. »Slov. Naroda«.

Moderno opremljeni parni mlin Weiss Bela, Belatincev, Ogrsko, išče treznega **MLINARJA**

samskega stanu. Začetna mesečna plača K 120.— in prosto stanovanje. Znatno mora slovensko in nekoliko nemško govoriti. Ponudbe naj se pošiljajo na zgoraj omenjeni naslov. 2675

Dijakinja in dijak

oba višje šole, iščeta stanovanje s hrano pri boljši rodbini, če mogoče s klavirjem. — Pism. ponudbe pod „klavir 2683“ na upravn. »Slov. Naroda«.

Kot poslovodja, knjigovodja, blagajnik

vojaščin prost, samec, z mnogoletnimi spriceli in najboljšimi referencami, želi premeniti mesto. — Pism. ponudbe na upr. »Slov. Nar.« pod „poslovodja 2640“.

Les pravega kostanja

hrasta, jelše za ekstrakcijo, od 8 cm naprej, močne veje in debla od 1 do 2 1/2 metra dolge, tudi kole, sveže ali suhe, kupuje po vagonih po najvišjih cenah za takojšnjo ali dobavo do konca leta Franc. Knapik, Konjice proti takojšnjemu plačilu.

Naznanilo.

Usojam si tem potem naznaniti, da nadaljujem

slikarsko obrt.

Najnovejši vzorci na razpolago. Delo kakor cene solidne. Pismene ponudbe za mesto in deželo. Priporočam se za dela najtopleje.

LJUBLJANA, 12. avgusta 1917.

S odličnim spoštovanjem

Adolf Perko, Ljubljana, Stari trg 9.

ČEBULA — ČESEN

Makovske - ogrske pokrajine veleprimo kakovost, dobro dozorel, trpečen za zimsko mesec oddaja in razpošilja v vsaki množini od 100 kg dalje (prevoza prosto tudi izven Kranjske dežele) na trgovce, zavode in belnice, takoj ter v toku meseca avgusta po v primeru postavno ogrske vlade maksimiranih cen, prosto Ljubljana, solidno kalkulir. v vrečah po 50 kg franco vreče, veletrgovina

IV. A. Hartmann nast. Avg. Tomažič, Ljubljana. 2597

Spretni zastopniki (tudi dame)

za Kranjsko in Koroško, z dobrimi svezami pri zasebnih odjemalcih sprejme prvovrsten umetniški zavod pod ugodnimi pogoji. Podpora z reklamo zasigurana. Umetniški zavod 2680

F. L. Chamrada, Dunaj XV., Warmsergasse 43.

Št. 10.724

3684

Prodaja stavbišč.

V zmislu sklepa občinskega sveta deželnega stolnega mesta Ljubljane z dne 17. julija 1917 se razpisuje prodaja stavbišč I, II in III mestne parcele št. 99/1 katastr. občine Gradišče ob Cesti na Rožnik v skupni izmeri 2304 m² potom ofertne dražbe. Reflektantje za nakup imenovanih stavbišč naj svoje pismene ali ustne ponudbe vložijo do včerajšega 31. avgusta 1917 pri podpisnem mestnem magistratu.

Natančnejša pojasnila daje mestni gospodarski urad ob navadnih uradnih urah.

Mestni magistrat ljubljanski,

dne 9. avgusta 1917.

Prodaja se enonadstropna nova : **VILA.**

Kje. pove upravn. »Slov. Naroda«.

2615

Kontoaristinja

z večletno prakso, želi spremeniti mesto. Nastop takoj ali pozneje.

Ponudbe pod „Marijiva, Celje 2678“ na upravn. »Slov. Naroda«.

Kupi se polkri, lahok in dobre ohranjen **koleselj**

za enega konja. — Ponudbe pod „I. Z. 2669“ na upravn. »Slov. Naroda«.

500 kron!

Vam plačam, ako moj uničevalce korenin Rila balzam ne odpravi v 3 dneh brez bolečin Vaših kurjih oči, bradavic, očiščanec. Cena lončka z jamstvenim pismom 1.75 K, 3 lončki K 4-50, 6 lončkov K 7.50. Na stotine zahvalnih pism in priznanj.

Kemany, — Košice (Kassa) Postfach 1 12 307, Ogrsko. 3663

„Erdal“ čistilo male, srednje in velike škaflice. Diana francosko žganje in velikih stekel.

Sukanec, (cvrtn), črn in bel.

Otroške nogavice (Patent), št. 1. 24 K, št. 2. 28 K, št. 3. 32 K za duc.

Razglednice ter vojne dopisnice dobavljiva trdka

Osvad Dobeic, Ljubljana, Martinova cesta št. 15.

Na debelo. 2462 Na drobno.

Iščem v nakup:

Ojinate slike, če možno stare, noveje. Posamezne dobre objekte ali cele zbirke.

Bakroreze, ročne risbe, radirunge, akvarele itd.

Knjige in biblioteke. Stare tiskovine in novejša dela.

Stare lesene figure. Rezbarije (iz slovine), stare steklenine, porcelan, pečnice in podobe iz voska ter plačam priznana dobre cene. Večje zbirke ogledam na mestu.

Ponudbe na

Fran Malota,

antikvar in prodajalec umetnin

Dunaj IV., Wiedener Hauptstr. 22.

Zamaške

nove in stare, kupi vsake množine trdka „Ljubljanska industrija prebkih zamaškov JELAČIN & Ko, Ljubljana. 2278

Največja zaloga navadnih do najfinjših otroških vozičkov in navadno do najfinjših žime. M. Pakič v Ljubljani. Izraznim svetloštem se počinja s povzajem.

Sablona s 15 monogrami, primerna za namizne prte, serviete, žepne robce in vseh vrst perila se dobiva pri

TONI JAGER

Ljubljana, Židovska ulica št. 5.

Jos. Rojina modni atelije

: za gospode :

Ljubljana,

Franca Jožefa cesta 3.

Vojaške in uradniške uniforme: po meri v najkrajšem času.

L. MIKUSCH

Ljubljana, Mestni trg 15

priporoča svojo veliko izber dežnikov in solnčnikov.

Popravila se izvršujejo točno in solidno

50 K nagrade

dobi, kdor mi preskrbi kolikor mogoče kmalu stanovanje v Šiški, obstoječe iz 2-3 sob. Obvestila pod „M. 2. 2666“ na upravn. »Slov. Naroda«.

Porcelan, steklo

ter email. kuhinjsko posodo razpošilja dokler kaj zaloge

Osvad Dobeic, Ljubljana, Martinova ces. 15. 2461

Vinski kamen

suhe gobe, kumano, med, vosek, storka, spleh vse deželne in gozdne pridelke, kakor tudi vinske sode in vse vrste praznih vreč, kupi vsake množine po najvišjih cenah veletrgovina 2482

Anton Kolenc, Celje.

KONJAK

destiliran iz vina lastnega pridelka. Pri oslabelosti od starosti in želodčnih težavah je iz vina destiliran star konjak že stoletja znano preizkušeno okrepilo. 12 let staroga v 4 politrskih steklenicah pošljem franco za 40 K, mlajšega 3 letnega, čudovito bolečine tolažeče vdigavalno sredstvo zoper trganje v udih, 4 politrške steklenice 32 K. 2 litra vinskega žganja 28 K.

Benedikt Hertl, veleposelnik, graščina Golče pri Konjicah, Stajersko.

Prodam in dam v najem

dva vagona žele za kurjavo ali za stelo, tri fotografirane aparate, prav dobre in poceni, velikosti 13-18, 9-12 in 6-9 ter oddam veliko skladišče za do 150 vagonov krompirja ali jabolk, ki se da z malimi stroški predelati in je pripravno tudi za vino, eventualno je tudi prodam.

Več pri lastniku Anton Maverju, poselniku, hotel Vega, Ljubljana 7 (Šiška), Celovška cesta št. 26. Pismeno se odgovori samo, če se priloži znamka za 30 vin. ali pa dvojna dopisnica. 2664

VUNOME

katerega rabim že daljšo dobo, izmed vseh kremov, ki jih poznam, najboljše in morem ga priporočati kar naj bolj vroče in z mirno vestjo vsakemu. — Njegova prednost je v tem, da nima masčobe, torej ne masti, se posuši takoj in dela polt zelo nežno, svežo in ne bleščečo, kar je gotovo želja vsake dame, ki se briga za svojo zunanost.

Marija Bogucka,

članica opere Nar. gledal. v Pragi.

Izdeluje: Laboratorij Hera, Praga-Vrbovice, Halek. ul. 35, tel. 6443.

Veliki lonček 3 K, srednji K 1-50, za posušnjo 60 vin. — Pošilja se po pošti proti vpslatvi znezka z dodatkom 60 vinarjev za porto.

Zaloga v Ljubljani: Lekarna U. pl. Trakoczy. 2084-XI.

Klobuke in čepice v najnovijih fazonah in v veliki izbiri priporoča **IVAN SOKLIČ.** Velika zaloga najmodernejših slaničkov. Prišel Panama-slanički od 9 K do 50 K.

Trgovski pomočnik zmožen slovenskega in nemškega jezika v govoru in pisavi, se sprejme takoj pri Konsumnem duštvu v Kropi, kamor so nasloviti tozadevne prošnje. 2580

Sprejme se ključavničarski vajenec. Glince št. 9. 2614

Dva vajenca za tapetniško obrt sprejme trdka 2617

J. J. NAGLAS v Ljubljani.

Zaradi nakupa obrtnih delavnic prodam 2650

vilo z vrtom v Ljubljani, Cesta na Rožnik, vila 41.

STANOVANJE

v I. nadstropju, 2 sobi, kuhinja in priključne, se zamenja.

Protiponudbe na upravn. »Slov. Nar.« pod „Sredi mesta 2667“.

Išče se stanovanje in hrano

za dva dijaka, eventualno se da tudi nekaj živca. — Kdo pove upravn. »Slov. Naroda«.

Postrežnico

veščo tudi nekoliko kuhe, išče fotograf Thurn, Laternmannov drevor. 2672

Pomožna uradnica

se sprejme za dobo vojne. Zahteva se znanje nemškega in slovenskega jezika. Plača po dogovoru. Pismene ponudbe s priloženo priporočilo pod „Nastop takoj 2665“ na upravn. »Slov. Naroda«.

Gospodinja

vešča hišnega, kuhinjskega in poljskega gospodarstva, brez otrok, se sprejme takoj pod ugodnimi pogoji v bližini Celja. Ponudbe pod „gospodinja 2647“ na upravn. »Slov. Naroda«.

Absolventinja

ki je dovršila trgovski tečaj z odliko, veščica vseh kontornih del, slovenske in nemške stenografije ter strojepisja, želi službenega mesta v kavi pisarni, gre tudi na deželo. 2616

Kdo, pove upravn. »Slov. Naroda«.

Vila „SAVICA“ na Boh. Bistrici

poleg hotela »Triglav«, 7 sob, 2 kuhinje, z gospodarskim poslopjem z 2 sobama in hlevom za 6 konj ter vrtom, se takoj za 30.000 kron prodaja. Električna luč in vodovod vpeljana. Terezija Žerova, Milno 3, Bled. 2658

2-3 meblovane solnčnoležeče

SOBE

če možno s kuhinjo, išče proti dobri plači zakonski par brez otrok za sredo avgusta ali 1. septembra. Ponudbe pod „Stranka brez otrok / 2595“ na upravn. »Slovenskega Naroda«.

Išče se za nakup

hiša z vrtom v Ljubljani.

Kupna cena po dogovoru se izplača takoj pri sklepu pismene kupne pogodbe. Ponudbe, katerim je priložiti kolikor mogoče natančni popis lege hiše in pa zemeljske podatke, sprejema upravnštvo »Slov. Naroda« pod „nakup 2631“.

Možka ali ženska moč

za biro, s večletno prakso ter prodajalec z dobrimi izpričevali se iščeta za neko večjo tukajšnjo galanterijsko trgovino. Ponudbe pod „Ehrlich“ na upravn. »Slov. Naroda«.

Trgovci! Gostilničarji!

KOCKE za juho!

zelo dobre vrste, 1000 za 27 K.

Najboljše kocke za golaš, 1000 kock 40 K.

Najboljše kocke za kime-juho, 1000 kock 40 K.

pošilja proti povzetju ali predplačilu trdka

IVAN UREK, Ljubljana,

Mestni trg št. 13. 2596

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani

» Dolniška glavica 10.000.000 kron. »

Stritarjeva ulica št. 2.

Rezervni fond okroglo 1.500.000 kron.

Poslovalnica c. kr. avstrijske državne razredne loterije.

Podružnice v Splitu, Celovcu, Trstu, Sarajevu, Gorici sedaj v Ljubljani, in Celju.

Sprejema

vloge na knjižice in tekoči račun proti ugodnemu obrestovanju.

Kupuje in prodaja vse vrste vrednostnih papirjev, financira erarične dobave in dovoljuje

aprovizacijske kredite.

Edna posebnost likerja je
Zdravnik želodca.

Zdravnik želodca
je posebnost želodčnega likerja iz zdravilnih rastlin, kateri izberno vpliva proti slabostim v želodcu ter radi tega v nobeni družini ne bi smel manjkati.

Tovarna pohištva J. J. Nag's
Ljubljana, Kongresni trg št. 12.

Največja zaloga pohištva
za spalne in jedilne sobe, salone in gosposke sobe. Preproge, zastorji, modroci na vzmeti, zimni modroci, otroški vozički itd.

Za dame! Za dame!
Najugodnejši nakup!

Prodajam radi velike zaloge bluze od navadne do najfinjšega kroja
po znatno znižanih cenah.
Specijalna trgovina za bluze
Antonija Sitar, Ljubljana, Selenburgova ulica 1.

Ivan Jax & sin
v Ljubljani, Dunajska cesta 15
priporoča svojo bogato zalogo

vozni koles. Šivalni stroji
za rodbino in obrt.

Brezplačni kurzi za
vezenje v hiši.
Pisalni stroji
„ADLER“,
Pletilni stroji
vseh velikosti

Največja slovenska hranilnica!
Mestna hranilnica ljubljanska
LJUBLJANA, Prešernova ulica št. 3

je imela koncem leta 1916 vlog:
hipoteknih in občinskih posojil K 55.000.000—
rezervnega zaklada „ 30.600.000—
1.500.000—

Sprejema vloge vsak delavnik in jih obrestuje najvišje po
4%

večje in nestalne vloge pa po dogovoru.

Hranilnica je pupilarno varna in stoji pod kontrolo
c. kr. deželne vlade.

Za varčevanje ima vpeljane lične domače hranilnike.
Posoja na zemljišča in poslopja na Kranjskem proti 5%, izven
Kranjske pa proti 5 1/4% obrestim in proti najmanj 1% oziroma
3/4% odplačevanju na dolg.

V podpiranje trgovcev in obrtnikov ima ustanovljeno
Kreditno društvo.

Probkove zamaške
nove in rabljene a K 650 za kg kupi
B. Müller, Gradec, Schmied-
gasse 11. Pošlje se lahko tudi po
povzetju. 2692

Blaž Jančar
pleskarski mojster

več let pri trdnici Eberl, se pri-
poreča slavnemu občinstvu kot
invalid sa 2215

**stavnena in pohištvena
pleskarska dela.**
Delavnica: Oražem, Breg št. 6.

Kupujem in prodajam:
bodisi pohištvo, steklenino, že-
lezo, sulice, porcelan, orožje,
podobe, star denar, spleh vse,
kar je najmanj 50 let staro.
Obenem kupim staro zobovje.
Posredujem za hiše, zemljišča itd.
Albert Derganc
brivec in koncesioniran starinar
Ljubljana, Frančiškanska ulica 10.

Lasne kite
najboljše kakovosti po 8, 10, 12,
14 in 16 kron; lasne podloge
Kropp ali Python in lasne mre-
žice v vseh barvah; „NERIL“
barva za laso in brado od Dr.
Drallea rjava, temnorjava ali
črna po 2 in 4 K itd., vse še so-
lidno, zanesljivo blago priporoča
Štefan Strmoli
Ljubljana, Pod Trančo št. 1.

Pozor! Zaradi vpoklicanja v vojaško
službovanje je lokal odprti samo za
prodajo blaga in sicer vsaki dan samo
od 9 do 1/2 1 in v nedeljo od 9 do 11
ure dopoldan.

Gonoktein.
Najnovejšo, izkušeno sredstvo
brez vbrzganja proti kapavcu (tri-
perju), belemu toku, črvesnemu in
mehurnemu katarju itd., priznan na
kliniki in upeljan na teh le zdrav-
niških znanstvenih recepturijah za
leto 1915. 2180

Berliner Rezept-Taschen-
buch für Praktische Ärzte na strani
17 in 128. Berliner Allgem. med.
Zentral-Zeitungsrezept-Taschenbuch
na strani 5. Budapest Orvosi Zseb-
naptár es Köziköny na strani 12 in
153. Frommes Oesterreich. Med.
Kal. und Rezept-Taschenbuch na str.
53 in 129. Leipziger und Wiener
Therapeutische Leistungen. Let. 1913
na strani 68. Praški receptarij čeških
zdravnikov na strani 171. Prager
Rezeptarium des Zentralvereines
deutsch. Ärzte in Böhmen na str. 172
z opazko: Da es die Magenschleim-
haut nicht alteriert, besonders beim
längerem Gebrauche wie bei Cystitis
zu empfehlen. Schnirers Taschen-
buch der Therapie na str. 230. Stein
Schneiders Arztlicher Taschenka-
lender. Verzeichnis der neuesten Arz-
neimittel na str. 28. Wiener Rezept-
Taschenbuch für praktische Ärzte na
str. 17 in 222. Wiener Rezept-Ta-
schenbuch für Zivilärzte na str. 127.
Würzburger, die Nebenwirkungen
der modernen Arzneimittel. VII. Gruppe
Na str. 157. GONOKTEIN ne kvari
želodca, na draži ledvic in ne izziva
toksičnih exanthem. Dobi se v vseh
večjih lekarnah. Skatljica K 6—.

Zahtevajte literaturo in prospekt.
Ljubljana: Lekarna Trnovec.
Zagreb: Lekarna „Salvator“ 2.
Mittelbach, Jelacičev trg.

Proizvajal: Farmakološko-kemični labora-
torij „HERA“, Praga-Vrbovice 532.

Dobavitelj vojnega ministrstva in
Vojno zdravstvenega združenja.

Tovarna oljnatih barv, laka in firneža
Ljubljana 154.

BRATA EBERL
črkoslikarja, lakirarja, stavbna in pohištvena pleskarja . 121

Prodajalnica: Miklošičeva ulica št. 6. Ljubljana
nasproti hotela „Union“.

Delavnica: Igriška ulica št. 6.
Električna sila.

Svoje častite odjemalce
vzhudno prosim, da se naj pri nakupu orožja in
munice vsakdo izkaže s posebnim dovoljenjem od
c. kr. okrajnega glavarstva ali od c. kr. državne
policeje v Ljubljani, da ima pravico do orožja in
munice. Ne da bi se izkazal s tem dovoljenjem,
ne smem prodati orožja ali munice, kakor tudi
ne popravljati orožja.
Za časa vojne se ceniki ne razpošiljajo.
Fran Sevcik
puškar in trgovec z orožjem
v Ljubljani.

Najbolj zanimiv in najboljši slov. ilustrirani tednik so!

TEDENSKÉ SLIKE

ki priobčujejo vsak teden mnogo zanimivih slik z bojišč in o drugih važnih aktualnih
domaćih in tujih dogodkih, ter obilo zanimivega čtiva: pesmi, povesti, fantezije, lep
detektivski roman, poučne članke in črtice iz gospodinjstva, zdravstva, vzgojeslovja, tehnike
in sploh vseh strok poljudnega znanstva. 118

„TEDENSKÉ SLIKE“ so nepolitičen in neustrankarski ilustrirani tednik, ki je posvečen le
zabavi in pouku.

„TEDENSKÉ SLIKE“ bi naj imela naročena vsaka rodbina, vsaka gostilna, kavarna, biv-
nica, vsako društvo itd. Zahtevajte „TEDENSKÉ SLIKE“ povsod in pridobivajte naročnikov.

„TEDENSKÉ SLIKE“ stanejo četrta leta K 3— pol leta K 6— in celo leto K 12—.

Naročniki dobe kot nagrado slike Prešerna, Jurčiča, Gregorčiča in Aškerc ter tudi lopa
zanimive knjige. Naročite si „TEDENSKÉ SLIKE“ takoj!

Pošljite nam svoj naslov in pošljemo Vam 1 številko „TEDENSKÉ SLIKE“ brezplačno in
poštne prosto na ogled.

Upravništvo lista „TEDENSKÉ SLIKE“
Ljubljana, Frančiškanska ulica 10/1.

VABILO
na
XXXVII. občni zbor
Kmetijske posojilnice ljubljanske okolice
registrirane zadruge z neomejeno zavezo v Ljubljani
ki se vrši
dne 30. avgusta 1917 ob 3. uri pop. v posojilnični
pisarni, Dunajska cesta šte. 18.

Dnevni red:

1. Nagovor predsednika.
2. Poročilo ravnateljstva.
3. Poročilo nadzorstva.
4. Odobritev letnega računa.
5. Razdelitev čistega dobička.
6. Volitev predsednika, podpredsednika in treh članov načelstva.
7. Volitev treh članov nadzorstva.
8. Predlogi zadržnikov.

V Ljubljani, dne 14. avgusta 1917.

Načelstvo.

Podružnica Ljubljana. JADRANSKA BANKA Podružnica Ljubljana.
Delniška glavica: K 12.000.000. Rezerve: okrog K 1.000.000.—.

SPREJEMA: Vloge na knjižice in jih obrestuje po čistih 4%—
Vloge na tekoči in žiro račun proti najugodnejšemu
obrestovanju. Dviga se lahko vsak dan brez ozira na mora-
torij. Rentni davek plača banka iz svojega.

KUPEJE IN PRODAJA: Devize, valute, vrednostne papirje itd. in srečke
c. kr. razredne loterije.

Centrala: Trst.
Podružnice:
Brezovnik, Opotica, Splet, Sibenik, Zadar
Dunaj, Kotor, Metković

ESKONTIRA: Menice, devize, vrednostne papirje itd.
IZDAJA: Čeke, nakaznice in akreditive na vsa tu- in inozemska mesta.
DAJE PREDUJME: na blago, ležeče v javnih skladiščih.
PREVZEMA: Borzna naročila in jih izvršuje najkulantneje.

Brzobjavni naslov: JADRANSKA.

Telefon št. 257.

Kostanjev les

od 1 m dolgoti, 10 cm debelosti naprej v deblih in pole-
nih kupi po najvišji ceni tvrdka:

J. Pogačnik, Ljubljana, Mar. Terezije cesta 13.

Srbečico, izpuščaie

odpravi kar najhitreje „Dr. Flescha originalno rujava
mazilo“. Mali lonček K 160, veliki K 3—, družinska
porcija K 9—. Dobiva se

1853

v lekarni „pri zlatem jelenu“, Marijin trg, Ljubljana.

PRVA KRANJSKA MEDICINALNA DROGERIJA

parfumerija, fotografična manufaktura itd.

Oblastveno koncesijonirana prodaja strupov.

Ustanovljena leta 1897.

Anton Kanc

Ljubljana, Zidovska ulica 1.

Ceniki na razpolago. Ceniki na razpolago.

Zaupno blago!

V pari prano in brezkalno
posteljno perje in puh

priporoča trgovina s postelnim perjem in puhom

C. J. HAMANN

Ljubljana, Mestni trg šte. 8

Ustanovljena 1866.

Ustanovljena 1866.

POZOR! Nereelna konkurenca prinaša na trg za nizko ceno napol
ali nič običajno blago. Tega perja se drže pogosto ostanki mesa
in nesnaga, ki zvišuje težo ter bistveno pripomore, da se razvijejo
ličinke in molji.

Za vojaške obvezance

je sklenitev življenjskega zavarovanja pri c. kr. priv. zavar. družbi Avstrijski
Feniks najugodnejša, kajti vojna nevarnost je v zavarovanju **takoj v polnem**
obsegu vsteta, ne da bi bilo k obitajni premiji potreba plačevati kake doklade.

Družba goji vsakovrstna življenjska zavarovanja po najnovejših kom-
binacijah in priznana nizkih tarifih.

Zastopniki in priložnostni posredovalci po vseh krajih sprejemajo se
pod prvovrstnimi pogoji.

Brezplačna in takojšnja pojasnila daje:

Generalni zastop c. kr. priv. zavarovalne družbe

„AVSTRIJSKI FENIKS“

== v Ljubljani, Sodna ulica št. 1. ==

Anton Bajec
umetni in trgovski vrtnar
naznanje st. p. n. občinstvu, da se nahaja njegov
cvetlični salon
samo Pod Trančo št. 2
poleg Cevljarskega mostu.
Velika zaloga suhih vencev.
Izdelovanje šopkov, vencev, travok l. t. d.
Zunanja naročila točno.
Vrtnarija na Tržaški cesti št. 34.

Fran Marolt, Ljubljana,
Slovenske 1085

vojaške narodne pesmi

za K 1-50 ali 1-80 se dobe šo.
Po pošti 20 v. več. Najbolje darilo!

**Dobre britve in
APARATI ZA STRIŽENJE LAS.**
I. a britve iz srebrastega jekla
K 3, 4, 5; varnostni brivski
aparati ponikljani K 3, 5;
znamka „Perfekt“ z 6 klinami,
K 12, 15, 20; Dvoredne re-
zervne klinice tucat K 4-50, 5, 6.
Prima aparati za striženje las
9, 11, 12 K. Premena dovolje-
na ali denar nazaj. Pošilja po
povzetju ali predplačilu
c. in kr. dvorni založnik,
Jan Konrad izvozna tvrdka,
Most št. 1607, (Brüx) Češko.
Glavni katalog vsakomur gratis
in franko.

NA IZBIRO pošilja tudi na deželo:
K asne 2652

BLUZE

plašče, jopice,
krila, kostume,
nočne halje, pe-
rilo, modne pred-
mete, športne kle-
buke in steznike. Zelo solidna tvrdka:

M. Kristofič - Bučar
Ljubljana, Stari trg 9. Lastna hiša.

Fine

otroške obleke

in krstne oprave.

Prej v **F. Batjel** Prej v
Gorici. Gorici.

Ljubljana, Stari trg št. 28.

Moška in ženska
dvokolesa
s staro pnevmatiko.

živalni stroji, gramofoni,
električne žepne svetilke že
kompletne od 2 K.

Najboljše baterije.

Posebno nizka cena za preprodajalce

Mehanična delavnica

na Starem trgu št. 11

v sphačičevi hiši poleg goriške kleti.

Najpopolnejše nadomestilo

za

ŠKROB

(štirko)

da se brez pranja, brez škrob-
ljenja ter brez likanja lahko
očisti vsak ovrtnik in manšete.

Dobiva se povsodi.

Glavna zaloga pri tvrdki

Milan Hočevar

Ljubljana

Sv. Petra cesta 28.

Istotam dobite

krtače za ribanje.

Na debelo!

Na debelo!

Baterije, svetiljke, žarnice.
Vido Bratovž, Ljubljana,
Stari trg šte. 4.

2214

Kneza Auersperga

termalno kopališče Toplice na Kranjskem

Zelezniška postaja Straža-Toplice. Sezija od 1. maja do 1. oktobra.

Bogati radioakt. vreli 37° naravne topline. Izborno učinkujejo pri revmi,
gihtu, nevralgijah (ischias), eksudatih itd. Basini, separatne in lužne
kopalji, elektroterapija, masaža; lepa lega, gozdната okolica, sobe za tujece,
restavracija. Prospekte in pojasnila daje ravnateljstvo brezplačno. 1554

A. & E. Skabernè

Najnovejše bluze za dame
Mestni trg št. 10.

Brez konkurence!

F. L. Popper čevlji

za gospode in gospo se negam
najbolj pričežni, izkani in najboljše
kakovosti. Napredaj samo pri

JULIJ STOR, Ljubljana

Prešernova ulica št. 5.

Goyocinski čevlji za turiste, higijenski
čevlji za otroke in Lova-turisti-čevlji.

C. in kr. dvorni založniki

A. ZANKL SINOVI

Ljubljana

Resljeva cesta 1.

Marijin trg 1.

priporoča vse vrste oljnatih, suhih in
fasadnih barv, mavca, prašnega olja
za tla, strojnega olja, mast za usnje,
kolomaza, čopičev, steklarskega kleja
in vseh v to stroko spadajočih predmetov.

Seznami na razpolago.

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice v Ljubljani.

obrestuje hranilne vloge po čistih

Rezervni zaklad nad K 1,000.000.

4 1/4 %

brez odbitka rentnega davka.

Ustanovljena l. 1881.